

NOUTĂȚI LEGISLATIVE

- **Modificările și completările aduse Legii privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială**
- **Plafonarea tranzacțiilor în numerar între profesioniști, între aceștia și persoanele fizice și între persoanele fizice**
- **Ultimele modificări ale codului Fiscal: eliminarea condiționării înscrierii dreptului de proprietate în cartea funciară de plata impozitului; clarificarea modalității de stabilire a plăților anticipate de impozit în cazul chiriilor în valută; tratament fiscal egal al nerezidenților și extinderea cotei reduse de TVA**
- **OUG nr. 7 din 15 aprilie 2015 privind stabilirea destinației unor bunuri imobile confiscate versus Proiectul de lege pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Sechestrate**
- **Altă ordonanță de urgență hibridă care include și impozitarea sumelor încasate cu titlu de bacșiș**

PROIECTE LEGISLATIVE

- **Propunerile de modificare a codului de procedură penală**
- **Ministerul Justiției propune dezbaterii publice proiectul de Lege privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție public**

INTERPRETARE ACTE NORMATIVE

- **Calificarea neregulii și stabilirea creanțelor bugetare se vor face în temeiul actului normativ în vigoare la data săvârșirii neregulii, fără a se putea combina dispozițiile de drept substanțial din OG nr. 79/2003 cu cele ale OUG nr. 66/2011**
- **Prevederile privind procedurile în căile de atac în cazul acordului de recunoaștere a vinovăției declarate neconstituționale**

- Contractele de muncă nu vor mai putea fi suspendate în cazul în care angajatorul a făcut plângere penală împotriva angajatului.
- La momentul soluționării în primă instanță a acțiunii penale, prin pronunțarea unei măsuri educative, indiferent de natura acesteia, măsura arestării preventive luată anterior față de inculpatul minor încetează de drept, iar instanța dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului minor

JURISPRUDENȚĂ COMUNITARĂ

- Hotărâre istorică a Marii Camere de la CEDO referitoare la libertatea de exprimare în presă a avocatului pentru apărarea clientului său
- CEDO condamnă confiscarea nediferențiată de documente care conțin corespondența confidențială avocat client, în cadrul unei inspecții derulate de Departamentul pt concurența la sediul a două societăți comerciale.

PROFESIA DE AVOCAT

- Curtea Constituțională argumentează din nou ”prohibirea constituirii în paralel a altor structuri destinate practicării aceleiași activități (avocatura n.n.), fără suport legal” și respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 50 și art. 60 din Legea nr. 51/1995
- Apelul U.N.B.R. privitor la protejarea secretului profesional al avocatului prin înlăturarea obligației de a raporta zilnic operațiunile de plată mai mari de 5.000 Euro, potrivit proiectul Codului de procedură fiscală, aprobat de Guvern în ședința din 25.03.2015, aflat în procedură parlamentară la Senat.
- Informare privind măsurile adoptate la întâlnirea de lucru pentru definitivarea Planului de acțiune aferent Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015 – 2020, aprobată prin HG nr. 1155/201.

NOUTĂȚI LEGISLATIVE

Modificările și completările aduse Legii privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială

[Legea nr. 61 din 31 Martie 2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 189/2003 privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială](#)

Publicată în Monitorul Oficial nr. 229 din 3.04.2015

Asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială se referă la procedurile de cooperare între autoritățile judiciare române și străine în vederea soluționării unui litigiu, pe tot parcursul desfășurării acestuia.

Atât evoluția legislației comunitare, cât și intrarea în vigoare a Noului Cod de procedură civilă au determinat reanalizarea cadrului normativ stabilit prin Legea nr.189/2003 privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială, în vederea eliminării unor posibile norme contradictorii sau a unei duble reglementări privind procedura comunicării/notificării actelor judiciare, precum și a obținerii de probe prin comisii rogatorii, în litigiile cu element de extraneitate.

Precizarea noțiunilor de act judiciar și act extrajudiciar

În noua reglementare se precizează că actele judiciare sunt cele care se emit în cadrul unui proces civil sau comercial și a căror comunicare are loc potrivit legii, din dispoziția instanței, precum: citații, cereri de chemare în judecată, hotărâri, cereri privind exercitarea căilor de atac și alte asemenea comunicări (Art. 3, alin. 2). În definiția anterioară se prevedea doar că actele judiciare sunt "cele care se emit pe parcursul soluționării unui proces civil sau comercial".

Actele extrajudiciare sunt cele care pot fi folosite în cadrul asistenței judiciare internaționale în materie civilă și comercială sunt numai cele emise de notari publici sau executori judecătorești. Din reglementarea anterioară reieșea că pot fi folosite orice acte care nu emană de la instanțele judecătorești. (Art. 3, alin. 3)

Atribuții privind comunicarea actelor în străinătate

Până acum era prevăzut că numai Ministerul Justiției este autoritatea centrală care poate comunica acte în străinătate. În noua reglementare s-a adăugat precizarea că, după caz, autoritățile române solicitante sunt instanțele judecătorești, respectiv notarii publici, executorii

judecătorești, precum și alte autorități care au, potrivit legii, atribuții în comunicarea actelor.
(Art. 5, alin. 2)

Controlul de regularitate internațională

Se introduce articolul 5¹, privind controlul de regularitate internațională, care constă în verificarea conformității cererii de asistență judiciară internațională și a actelor anexate acesteia cu dispozițiile convențiilor, tratatelor bilaterale sau multilaterale aplicabile, inclusiv cu declarațiile formulate de România în baza dispozițiilor unor convenții multilaterale.

Ministerul Justiției efectuează acest control pentru a verifica dacă:

- a) între România și statul solicitat există norme convenționale ori reciprocitate în domeniul asistenței judiciare internaționale și dacă acestea sunt invocate ca temei legal al cererii;
- b) la cererea de asistență judiciară internațională, completată pe formularul corespunzător, sunt anexate actele ce urmează a fi comunicate în străinătate; actele judiciare ce urmează a fi comunicate destinatarului din străinătate, în funcție de emitent, trebuie să fie semnate sau, după caz, să aibă semnătura și parafa instanței;
- c) actele anexate cererii sunt însoțite de traduceri, conform prevederilor art. 7.

În cazul în care constată neîndeplinirea condițiilor de regularitate internațională prevăzute mai sus Ministerul Justiției restituie, motivat, cererea și actele anexate acesteia.

Traducerea cererii și a documentelor-anexă

Art. 7, referitor la traducerea cererii și a documentelor-anexă, a adus clarificări în sensul că documentele anexate cererii vor fi traduse în limba statului solicitat prin grija autorității solicitante române și pe cheltuiala părților interesate, în afară de cazurile în care părților li s-a aprobat ajutorul public judiciar de către instanța română sub forma suportării cheltuielilor de traducere. În reglementarea anterioară se prevedea că aceste vor fi traduse prin grija autorităților judiciare române și pe cheltuiala părților interesate, în afară de cazurile în care părțile sunt scutite de plată cheltuielilor judiciare

În rest, ca și până acum, cererea de asistență judiciară internațională va fi tradusă prin grija Ministerului Justiției iar formularul de dovadă a comunicării va avea titlul și mențiunile tipărite în limbile franceză, engleză și germană, tot prin grija Ministerului Justiției.

Deblocarea cererii de asistență judiciară

Legea nr. 61/2015 introduce reglementări noi privind deblocarea cererii de asistență judiciară. Autoritatea solicitantă română urmărește stadiul de soluționare al cererii de asistență judiciară internațională având ca obiect comunicarea unor acte judiciare sau extrajudiciare unei persoane fizice sau juridice cu domiciliul, reședința sau sediul în străinătate. În situația în care autoritatea solicitantă nu primește rezultatul cererii de asistență judiciară internațională înaintea termenului indicat în cerere, aceasta poate solicita Ministerului Justiției, în calitate de autoritate centrală, să întreprindă demersuri pe lângă autoritatea solicitată străină în vederea deblocării soluționării cererii de asistență judiciară internațională. Ministerul Justiției va întreprinde demersurile necesare în vederea deblocării cererii de asistență judiciară numai la solicitarea expresă a autorității române solicitante. (Atr. 7¹)

Dovada comunicării de acte în străinătate în cazul în care destinatarul nu locuiește la adresa indicată de reclamant

În privința dovezilor privind comunicarea de acte în străinătate noile reglementări aduc clarificări, prevăzând că în cazul în care destinatarul nu locuiește la adresa indicată de reclamant, după primirea din străinătate a documentelor ce atestă această situație, autoritatea judiciară română va proceda conform normelor relevante din Codul de procedură civilă, dacă

prin convenții sau tratate internaționale la care România este parte nu se prevede altfel (Art. 8, alin. 2).

În reglementarea anterioară, pentru dovada actelor de comunicare în această situație, era prevăzut că autoritatea judiciară română va proceda conform normelor relevante din dreptul comun și era prevăzut termenul de 40 de zile înaintea termenului de judecată, respectiv 20 de zile în cazuri urgente, pentru citarea prin publicitate.

Eliminarea criteriului cetățeniei, respectiv al naționalității române pentru primirea cererilor având ca obiect comunicarea unor acte pe teritoriul României

Se prevede că Ministerul Justiției este autoritatea centrală desemnată să primească cererile de asistență judiciară formulate de autorități străine având ca obiect comunicarea unor acte judiciare sau extrajudiciare unor persoane fizice sau juridice cu domiciliul, reședința sau, după caz, cu sediul în România. Ministerul Justiției va trimite cererea de asistență judiciară și documentele anexate acesteia judecătoriei în a cărei rază teritorială domiciliază sau își are reședința ori sediul destinatarul."

Din noua reglementare reiese că Ministerul Justiției va primi astfel de cereri cu condiția domiciliului, reședinței, respectiv sediului în România a persoanei fizice sau juridice în privința căreia se solicită comunicarea actelor, indiferent de cetățenia, respectiv naționalitatea acesteia. Până acum era prevăzută condiția persoanei fizice sau juridice române. De asemenea, se adaugă posibilitatea comunicării acestor acte și prin intermediul judecătoriei în raza căreia își are reședința destinatarul.

Precizări privind comisia rogatorie

Se precizează că poate fi cerută comisia rogatorie pentru a permite părților să obțină probe care sunt destinate unei proceduri în curs sau viitoare (Art. 14, alin.3) S-a corectat astfel eroarea din reglementarea anterioară, care prevedea ca această comisie poate fi cerută pentru a obține "mijloace de probă". Este importantă evitarea confuziei între probe și mijloace de probă, acestea din urmă fiind mijloacele legale prin care se administrează probele.

Art. 15 din noua reglementare precizează obiectul comisiei rogatorii: "prin comisie rogatorie se poate solicita administrarea unor probe precum: audierea de martori, interogatoriul unei părți,

obținerea de documente sau informații, efectuarea de expertize, realizarea unor anchete sociale, necesare pentru soluționarea unui caz determinat."

Noile dispoziții referitoare la controlul de regularitate judiciară internațională, precum și cele privind măsurile de deblocare a cererii de asistență judiciară internațională se aplică, în mod corespunzător, și cererilor de comisie rogatorie formulate de instanțele judecătorești române. La art. 35, referitor cererile de obținere a probelor prin comisie rogatorie internațională potrivit Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1.206/2001 din 28 mai 2001 privind cooperarea dintre organele jurisdicționale ale statelor membre în vederea obținerii de probe în materie civilă sau comercială, se introduc două noi alineate, alineatele (2) și (3), cu următorul cuprins:

"(2) Cererea de obținere de probe și actele judiciare anexate acesteia sunt traduse în limba statului solicitat sau în limba pe care statul a declarat că o acceptă, de către instanța rogantă.
(3) Cheltuielile de transmitere prin poștă, fax sau alte mijloace moderne sunt suportate de instanță."

Notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială

Avînd în vedere că Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1.348/2000 2000 privind notificarea asupra documentelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială în statele membre a fost abrogat prin Regulamentului (CE) nr. 1.393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007, Art. 34 prevede procedura de comunicare a actelor judiciare și extrajudiciare conform noului Regulament, după cum urmează:

- a) instanțele române comunică actele judiciare și extrajudiciare direct către autoritățile primitoare sau, după caz, destinatarilor din statele membre ale Uniunii Europene, cu transmiterea unei copii a cererii de comunicare sau, după caz, a unei adrese de informare Ministerului Justiției, pentru evidență;
- b) notarii, executorii judecătorești și alte autorități, în competența cărora intră comunicarea de acte în străinătate, efectuează transmiterea cererilor prin intermediul judecătorilor în a căror circumscripție își au sediul profesional, dispozițiile lit. a) fiind aplicabile în mod corespunzător;
- c) autoritatea română primitoare a cererii de comunicare de acte judiciare și extrajudiciare din statele membre ale Uniunii Europene este judecătoria în a cărei circumscripție domiciliază sau

își are sediul destinatarul. La restituirea actelor, judecătoria informează Ministerul Justiției sau transmite o copie a formularelor întocmite, pentru evidență.

(2) Costurile privind comunicările actelor prin intermediul unui executor judecătoresc, al unui funcționar judiciar sau al unei alte persoane competente, desemnată ca autoritate primitoare în anumite state membre ale Uniunii Europene, se suportă de partea interesată, prin grija instanței, în afară de cazurile în care părții interesate i s-a aprobat de către instanță ajutorul public judiciar.

(3) Cheltuielile de transmitere prin poșta normală sau rapidă, fax sau alte mijloace moderne sunt suportate de instanță."

Capitolul V din Legea nr. 189/2003 "Accesul la justiție al străinului" a fost abrogat.

Având în vedere dispozițiile înscrise în noul Cod de procedură civilă (art.28), referitoare la condiția străinului și având în vedere faptul că asistența juridică internațională face obiectul unei reglementări distincte, respectiv, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, Capitolul V din lege, referitor la „Accesul străinului la justiție” a fost abrogată pentru evitarea unei duble reglementări.

Plafonarea tranzacțiilor în numerar între profesioniști, între aceștia și persoanele fizice și între persoanele fizice

[Legea nr 70 din 02 Aprilie 2015 pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată](#)

Publicată în Monitorul Oficial nr.242 din 9.04.2015

Începând cu data de 9 mai 2015, încasările și plățile în numerar efectuate de profesioniști vor fi limitate la suma de 5000 de lei, respectiv 10 000 lei în cazul magazinelor cash and carry. În cazul operațiunilor în valută, plafoanele se calculează la cursul BNR din ziua efectuării operațiunii. Aceste prevederi nu se aplică contractelor încheiate anterior intrării în vigoare a legii nr.70/2015.

Conform expunerii de motive, această lege urmărește dezvoltarea instrumentelor de verificare a realității operațiunilor economice, evidențiate în documente de livrare/achiziție, prin urmărirea fluxurilor bănești, în scopul combaterii evaziunii fiscale și a fraudei fiscale, prin stabilirea unei trasabilități a fluxurilor bănești prin operațiuni bancare. Măsura privind diminuarea plafoanelor pentru plățile în numerar a fost luată ca urmare a constatării de către organele fiscale a faptului că în majoritatea schemelor fiscale evazioniste se fac plăți în numerar, întrucât plățile prin bancă prezintă o trasabilitate care este evitată de astfel de persoane.

Regula o reprezintă operațiunile de încasări și plăți fără numerar

Conform art. 1, alin. (1) din Lege "Operațiunile de încasări și plăți efectuate de persoane juridice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, liber profesioniști, persoane fizice care desfășoară activități în mod independent, asocieri și alte entități cu sau fără personalitate juridică de la/către oricare dintre aceste categorii de persoane se vor realiza numai prin instrumente de plată fără numerar, definite potrivit legii.

Încasările și plățile cash între profesioniști sunt limitate 5000 de lei, respectiv 10000 lei în cazul magazinelor cash and carry

Legea 70/2015 prevede și excepțiile de la regula operațiunilor fără numerar. Potrivit art. 3, se pot efectua operațiuni de încasări și plăți în numerar, în următoarele condiții:

- a) încasări de la profesioniști în limita unui plafon zilnic de 5.000 lei de la o persoană;
- b) încasări efectuate de către magazinele de tipul cash and carry de la profesioniști în limita unui plafon zilnic de 10.000 lei de la o persoană;
- c) plăți către profesioniști, în limita unui plafon zilnic de 5.000 lei/persoană, dar nu mai mult de un plafon total de 10.000 lei/zi;
- d) plăți către magazinele de tipul cash and carry în limita unui plafon zilnic total de 10.000 lei;
- e) plăți din avansuri spre decontare, în limita unui plafon zilnic de 5.000 lei, stabilit pentru fiecare persoană care a primit avansuri spre decontare.

Încasările și plățile cash între profesioniști și persoane fizice sunt limitate la 10000 lei

Operațiunile de încasări în numerar efectuate de profesioniști de la persoane fizice, reprezentând cesiuni de creanțe, primiri de împrumuturi sau alte finanțări, precum și

contravaloarea unor livrări de bunuri sau a unor prestări de servicii se efectuează în limita unui plafon zilnic de 10.000 lei de la o persoană (art. 4, alin 1). La fel sunt plafonate și plățile în numerar efectuate de profesioniști către persoane fizice.

Încasările și plățile în numerar efectuate între persoane fizice se pot efectua în limita unui plafon zilnic de 50.000 lei/tranzacție

Operațiunile de încasări și plăți în numerar între persoanele fizice, altele decât operațiunile de încasări și plăți realizate prin intermediul instituțiilor care prestează servicii de plată autorizate de Banca Națională a României sau autorizate în alt stat membru al Uniunii Europene și notificate către Banca Națională a României, potrivit legii, efectuate ca urmare a transferului dreptului de proprietate asupra unor bunuri sau drepturi, a prestării de servicii, precum și cele reprezentând acordarea/restituirea de împrumuturi, se pot efectua în limita unui plafon zilnic de 50.000 lei/tranzacție (Art. 10)

Încasările și plățile fragmentate sunt interzise

Prin încasare fragmentată se înțelege fracționarea sumei de încasat în mai multe tranșe, pentru a evita plafonul de încasare în numerar stabilit prin lege (art. 2, lit. a)

Prin plată fragmentată - fracționarea sumei de plată în mai multe tranșe, pentru a evita plafonul de plată în numerar stabilit prin lege (art. 2, lit b)

Băncile și instituțiile de credit nu vor mai putea elibera numerar peste aceste plafonane

Art. 11, alin.1 Se interzice Trezoreriei Statului, instituțiilor de credit, instituțiilor emitente de monedă electronică, instituțiilor care prestează servicii de plată, instituțiilor financiare nebancale și entităților care efectuează operațiuni de schimb valutar, operatorilor din domeniul jocurilor de noroc să elibereze profesioniștilor sume în numerar peste plafonul zilnic de 5.000 lei/persoană și nu mai mult de un plafon total de 10.000 lei/zi.

Excepție fac operațiunile prevăzute la art. 5, respectiv:

a) depunerea de numerar în conturile deschise la instituțiile de credit sau la instituțiile care prestează servicii de plată și care sunt autorizate de Banca Națională a României, inclusiv în automatele de încasări în numerar;

- b) plata cheltuielilor de deplasare în interes de serviciu, în limita sumelor convenite pentru plata transportului, a diurnei, a indemnizației și a cazării pe timpul deplasării, precum și a cheltuielilor neprevăzute efectuate în acest sens;
- c) plata în numerar a impozitelor, taxelor, contribuțiilor, amenzilor și a altor obligații datorate bugetului general consolidat al statului;
- d) retragerea de numerar din conturi deschise la instituțiile de credit sau la instituțiile care prestează servicii de plată și care sunt autorizate de Banca Națională a României pentru plata salariilor și a altor drepturi de personal prevăzute de lege și pentru alte operațiuni de plăți efectuate către persoanele fizice, altele decât cele prevăzute la art. 4 alin. (4);
- e) transferarea de sume prin intermediul instituțiilor care prestează servicii de plată autorizate de Banca Națională a României sau autorizate în alt stat membru al Uniunii Europene și notificate către Banca Națională a României, potrivit legii;
- f) depunerea de numerar în automate ce funcționează pe baza acceptatoarelor de bancnote sau monede.

Sancțiuni

Sancțiunile aplicabile celor care depășesc plafoanele constau în aplicarea de amenzi în cuantum de 10% din sumele plătite/încasate. După cum se arată în expunerea e motive, aceste sancțiuni drastice au drept scop anularea impactului negativ asupra bugetului de stat datorat pierderilor cauzate de rambursările de TVA efectuate către persoane care au făcut plăți în numerar, și-au dedus TVA, dar în amonte se constată că furnizorii care trebuiau să plătească TVA la buget au dispărut;

Ultimele modificări ale codului Fiscal: eliminarea condiționării înscrierii dreptului de proprietate în cartea funciară de plata impozitului; clarificarea modalității de stabilire a plăților anticipate de impozit în cazul chiriilor în valută; tratament fiscal egal al nerezidenților și extinderea cotei reduse de TVA

[Ordonanța de urgență nr. 6 din 07 Aprilie 2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal](#)

Publicată în Monitorul Oficial nr. 250 din 14.04.2015

Eliminarea condiționării înscrierii dreptului de proprietate în cartea funciară de plata impozitului

În noua reglementare a art 77¹, alin 6 se prevede că în cazul transferului prin hotărâri judecătorești sau prin alte proceduri decât cea notarială, impozitul datorat de contribuabilul din patrimoniul căruia a fost transferată proprietatea imobiliară se calculează și se încasează de către organul fiscal competent, pe baza deciziei de impunere în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei. Aceleași obligații fiscale sunt aplicabile și în cazul transferului prin executare silită.

O schimbare binevenită este abrogarea dispozițiilor privind obligația registratorilor de la birourile de carte funciară de a verifica achitarea impozitului pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal pentru înregistrarea acestuia. Prin urmare, este eliminată condiționarea înscrierii în cartea funciară a dreptului noului proprietar de dovada achitării acestui impozit de către fostul proprietar.

Așa cum a constatat și Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 662/2014, reglementarea anterioară a art. 77¹ alin. 6 din Codul fiscal era neconstituțională întrucât îngrădea dreptul de proprietate prin faptul că din culpa unei alte persoane, respectiv a debitorului urmărit în procedura de executare ce s-a finalizat prin adjudecarea bunului, adjudecatarul se află în imposibilitatea de a-și intabula dreptul de proprietate dobândit. După cum a constatat Curtea, în mod greșit se impune adjudecatarului să facă dovada achitării impozitului pe transferul dreptului de proprietate, întrucât obligația de declarare a venitului și plata impozitului revin vânzătorului.

Clarificarea modalității de stabilire a plăților anticipate de impozit în cazul chiriilor în valută

Sunt introduse reguli privind recalcularea plăților anticipate de impozit pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, în situația rezilierii, în cursul anului fiscal, a contractelor încheiate între părți, în care chiria reprezintă echivalentul în lei al unei sume în valută. Până acum aceste reglementări vizau doar chiria în lei.

Astfel, la art 94 se introduce două aliniate noi – 22 și 23 – care prevăd următoarele:

"(22) În cazul rezilierii, în cursul anului fiscal, a contractelor încheiate între părți, în care chiria

reprezintă echivalentul în lei al unei sume în valută, organul fiscal competent la cererea contribuabilului, pe bază de documente justificative recalculează plățile anticipate stabilite potrivit prevederilor art. 82 alin. (1), începând cu 1 iunie 2015.

(23) Pentru înregistrarea la birourile de carte funciară a drepturilor dobândite în baza actelor autentificate de notarii publici ori a certificatelor de moștenitor sau, după caz, a hotărârilor judecătorești și a altor documente în celelalte cazuri, anterior datei de 1 iunie 2015 și neînregistrate până la data respectivă, registratorii nu au obligația de a verifica achitarea impozitului pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal." Cursul de schimb al pieței valutare utilizat pentru determinarea venitului anual, în situația rezilierii contractelor respective, în cursul anului fiscal, este cel comunicat de BNR în ziua precedentă celei în care se emite decizia de impunere. Impozitul este recalculat de organul fiscal competent, la cererea contribuabilului.

Introducerea unor prevederi referitoare la tratamentul fiscal al veniturilor din dobânzi și din activități independente obținute din România de persoane juridice rezidente într-un stat membru al UE sau al SEE

Potrivit noilor prevederi, persoanele juridice care obțin din România venituri reprezentând dobânzi sau venituri din activități independente și care se consideră discriminate de aplicarea regimului fiscal oferit de aplicarea prevederilor Convențiilor de evitare a dublei impuneri, vor putea opta pentru aplicarea sistemului de declarare și plată a impozitului pe profit conform regulilor aplicabile persoanelor juridice rezidente care obțin venituri reprezentând dobânzi, respective activități independente (cotă de impozitare de 16%, depunerea acelorași declarații la aceleași termene, folosirea aceluiași mod de determinare a venitului impozabil etc.).

Prin urmare se vor afla în aceeași situație ca și persoanele fizice rezidente care obțin venituri din dobânzi, respectiv activități independente.

Sumele plătite inițial conform prevederilor convenției de evitare a dublei impuneri vor fi considerate la regularizarea impozitului pe venit ca fiind plăți anticipate de impozit în contul impozitului pe venit. (Art. 116¹ și 116²)

Extinderea cotei reduse de TVA la mai multe categorii de bunuri

Începând cu data de 1 iunie 2015, cota redusă de TVA de 9% va fi aplicabilă următoarelor

bunuri: alimente, inclusiv băuturi (cu excepția băuturilor alcoolice), destinate consumului uman și animal, animale și păsări vii din specii domestice, semințe, plante și ingrediente utilizate în mod normal în prepararea alimentelor, produse utilizate în mod normal pentru a completa sau înlocui alimentele, Cota de TVA 9% se aplică și serviciilor de restaurant și de catering, cu excepția băuturilor alcoolice și, conform expunerii de motive, are ca scop stimularea turismului în România

Prin normele metodologice urmează să se stabilească și codurile NC corespunzătoare acestor bunuri din anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 2.658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1.101/2014 al Comisiei din 16 octombrie 2014 (Art. 140, alin 2, lit g) și h)

OUG nr. 7 din 15 aprilie 2015 privind stabilirea destinației unor bunuri imobile confiscate versus Proiectul de lege pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Sechestrate

[Ordonanța de urgență nr. 7 din 15 Aprilie 2015 privind stabilirea destinației unor bunuri imobile confiscate](#)

Publicată în Monitorul Oficial nr. 256 din 16.04.2015

[Proiectul de lege pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Sechestrate și pentru modificarea unor acte normative, în dezbatere publică](#)

Aparent, actul normativ deja adoptat cu privire la destinația bunurilor confiscate și proiectul de lege cu privire la o agenție care administrează bunurile sechestrate nu au legătură. Una e confiscarea și alta e sechestrarea, iar sub aspect juridic noțiunile sunt diferite și clar delimitate. Însă administrarea acestora de către același organism/agenție pare logic, având în vedere că e foarte posibil ca bunurile „sechestrate,, să devină „confiscate” la finalul procesului penal. Tratarea lor separată ar putea crea dificultăți în privința administrării. Totuși, OUG nr. 7/2015, în doar 3 articole, reglementează trecerea imobilelor confiscate în

domeniul public al statului și în administrarea autorităților administrației publice centrale, a altor instituții publice de interes central, după caz, sau a regiilor autonome de interes național, prin hotărâre a Guvernului inițiată de Ministerul Finanțelor Publice.

Se prevede că darea în administrare se face la solicitarea beneficiarilor, la valoarea stabilită de o comisie de evaluare, potrivit [art. 6 alin. \(3\) din OG nr. 14/2007](#), republicată.

Totodată, se reglementează și preluarea-predarea acestor bunuri imobile în cadrul unui termen de maxim 90 de zile de la data intrării în vigoare a hotărârii de Guvern, iar în situația neîncheierii acestuia în termenul menționat, bunurile revin de drept în proprietatea privată a statului și pot fi valorificate în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 14/2007, republicată.

În ceea ce privește bunurile imobile confiscate aflate în procedura de valorificare prin licitație publică la data intrării în vigoare a OUG nr.7/2015, acestea sunt supuse prevederilor OG nr. 14/2007, până la finalizarea procedurii de licitație publică. În cazul în care licitația nu se finalizează cu adjudecarea bunului imobil, imobilul poate intra sub incidența prevederilor OG nr. 7/2015.

Adoptarea acestei ordonanțe de Urgență a fost motivată în special de numărul mare al imobilelor confiscate în ultima vreme prin hotărâri judecătorești, ceea ce necesită cheltuieli mari de administrare și conservare precum și personal specializat care ar fi indisponibil sau disponibil în număr insuficient în cadrul organelor de valorificare prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 14/2007. Pe de altă parte, există un mare necesar de sedii pentru instituții publice, în condițiile în care locațiile actuale sunt improprii desfășurării activității în condiții optime sau imobilele au fost retrocedate în condițiile legii. În acest caz instituțiile publice sunt nevoite să închirieze spații pentru desfășurarea activității iar bugetul de stat este grevat de cheltuielile cu chiriile aferente spațiilor închiriate de către instituțiile publice, se arată în nota de fundamentare.

Însă, pe bună dreptate, această ordonanță de urgență a stârnit reacții negative imediat după publicarea în Monitorul Oficial din cauza modului netransparent în care a fost adoptată (fără consultare publică), dar și a modului netransparent în care urmează să fie date în administrare imobilele confiscate.

Prima [critică a venit din partea Centrului de Resurse Juridice](#) (CRJ) , care a sesizat Avocatul

Poporului chiar a doua zi după publicarea în Monitorul Oficial. CRJ consideră că OUG nr.7/2015 este un "exemplu de proastă legiferare". Aceasta "nu stabilește modul în care imobilele vor fi transparentizate astfel încat instituțiile publice interesate să știe de existența lor, nu stabilește criteriile pentru atribuirea imobilelor, scopurile limitative în care pot fi folosite, regulile de monitorizare a folosirii și întreținerii acestora post atribuire. Nota de fundamentare este redactată sumar, incomplet și conține informații neadevărate".

Trei zile mai târziu, chiar [Premierul a sesizat Avocatul Poporului](#), în condițiile în care OUG nr.7/2015 a fost adoptată de Guvernul condus de el. Însă, în sesizarea făcută de Premier, acesta nu critică ordonanța de urgență, ci susține necesitatea ei. Pe de altă parte, în ultimul paragraf al sesizării, solicită Avocatului Poporului să sesizeze Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a OUG nr. 7/2015, "pentru ca finalitatea demersului Guvernului să fie reprezentată de un act normative care răspunde tuturor exigențelor legii fundamentale și interesului public".

Pe de altă parte, pe 31 martie 2015, pe pagina web a Ministerului Justiției a fost supus dezbaterii publice [Proiectul de lege pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Sechestrate și pentru modificarea unor acte normative](#), menționându-se că publicul poate trimite propuneri și observații până la data de 15.04.2015, urmând ca după această dată să fie organizate dezbateri publice cu parteneri instituționali și asociații non-guvernamentale în vederea definitivării proiectului.

Conform proiectului, Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Sechestrate ar urma să aibă atribuții inclusiv în privința bunurilor confiscate: de facilitare a urmăririi și identificării bunurilor provenite din săvârșirea de infracțiuni și a altor bunuri având legatură cu infracțiunile și care ar putea face obiectul unei dispoziții de indisponibilizare, sechestru sau confiscare emise de o autoritate judiciară competentă în cursul unor proceduri penale (Art. 3, lit a); de sprijinire, în condițiile legii, a organelor judiciare pentru utilizarea celor mai bune practici în materia identificării și administrării bunurilor care pot face obiectul măsurilor de indisponibilizare și confiscare în cadrul procesului penal (Art. 3, lit d).

Mai mult decât atât, acest proiect conține prevederi similare cu cele din OUG nr. 7/2015 cu privire la destinația bunurilor confiscate în urma proceselor penale. La art. 30 din acest

proiectse prevede că instituțiile publice ale administrației centrale și locale pot cere Agenției identificarea de imobile care pot fi folosite pentru una dintre următoarele destinații: unități medicale sau unități de învățământ; sedii ale instituțiilor publice ale administrației centrale sau locale; depozitare a bunurilor sechestrate sau confiscate. Agenția transmite trimestrial sau ori de câte ori este necesar ministrului finanțelor publice propuneri de inițiere, în condițiile legii, a procedurilor privind trecerea în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale a bunurilor imobile confiscate în procesele penale.

În aceste condiții, rămâne de văzut dacă ordonanța de urgență deja în vigoare va ajunge vreodată să fie pusă în aplicare și cât timp va lua proiectului de lege să fie adoptat de cele două camere ale Parlamentului. De asemenea, rămâne de văzut dacă Avocatul Poporului va sesiza Curtea Constituțională și dacă da, ce constatări va face Curtea. Dacă această ordonanță de urgență va fi declarată neconstituțională, rămâne de văzut ce propuneri de lege ferenda va face Curtea, după bunul său obicei din ultima vreme. Dacă se va respinge excepția de neconstituționalitate, este foarte probabil ca în considerentele hotărârii, Curtea Constituțională să facă o analiză care va desluși calea de urmat atât în privința ordonanței de urgență, cât și a proiectului de lege.

Altă ordonanță de urgență hibridă care include și impozitarea sumelor încasate cu titlu de bacșiș

[Ordonanța de urgență nr 8 din 22 aprilie 2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative](#)

Publicată în Monitorul Oficial nr.285 din 28.04.2015

În stilul consacrat de actualul Guvern, și această ordonanță de urgență, respective OUG nr. 8/2015 modifică mai multe acte normative, fără legătură unele cu altele, printre care și OUG nr.28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscal, care prevede impozitarea sumelor încasate cu titlu de bacșiș.

Bacșișul este definit ca fiind ” orice sumă de bani oferită în mod voluntar de client, în plus față de contravaloarea bunurilor livrate sau a serviciilor prestate de către operatorii economici

prevăzuți la art.1 alin.(1) precum și restul dat de vânzător clientului și nepreluat de acesta în mod voluntar. Bacșișul nu poate fi asimilat unei livrări de bunuri sau unei prestări de servicii”.

Se reglementează obligația marcării bacșișului pe un bon fiscal distinct.

Agentul economic va putea decide dacă bacșișul înregistrat fiscal și contabil rămâne la dispoziția acestuia sau se distribuie salariaților, potrivit unui regulament propriu de ordine interioară.

Dacă bacșișul rămâne operatorului economic, acesta va fi impozitat ca profit 16% sau 3% în cazul microîntreprinderilor însă nu va fi cuprins în sfera TVA. Dacă rămâne angajatului, se va impozita pe venit din alte surse cu 16% și nu va fi taxat din punct de vedere al contribuțiilor sociale.

La solicitarea organelor de control, angajații vor avea obligația de a prezenta sumele de bani aflate asupra lor atunci când se află în incinta în care își desfășoară activitatea și în timpul programului de lucru.

Agentul economic va avea obligația de a asigura înregistrarea banilor personali deținuți de angajații unității într-un registru de bani personali, astfel încât în cazul unui control, eventualele sume de bani în plus, să nu fie justificate ca fiind banii aparținând angajaților.

PROIECTE LEGISLATIVE

Propunerile de modificare a codului de procedură penală

[Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală](#)

În principal, propunerile de modificare vizează următoarele aspecte:

Instituirea utilizării unei singure măsuri preventive privative de libertate – arestarea preventivă -, cu două forme de aplicare: arestul la domiciliu și arestul sever(art. 202, alin 4 CPP).

- Stabilirea unor condiții limitative în care să se poată face încătușarea unui inculpat față de care s-a dispus o măsură preventivă (art 208 CPP)
- Durata maximă a măsurilor preventive a controlului judiciar pe cauțiune: cel mult 60 de zile (completarea art 215)

- Dispunerea măsurii arestării preventive numai pentru infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa de 10 ani sau mai mare (modificarea art 223 CPP)
- Stabilirea unui număr limitat de cazuri în care se poate dispune aducerea cu mandat de aducere a unei persoane care are calitatea de suspect sau inculpat (modificarea alin. 2 al art 265 CPP)

Proiectul de modificare a Codului de procedură penală a fost inițiat de senatorul Nicolae Șerban și se află în procedură legislativă la Senat. Până în prezent, a primit aviz favorabil de la Consiliul Legislativ, însă cu observații și propuneri. De asemenea, are aviz favorabil de la Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități. Guvernul a dat însă aviz negativ. În prezent, se mai așteaptă raportul Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări, pentru ca proiectul să intre în dezbateri la Senat. Conform știrilor din presă, la data de 28. 04. 2015, Comisia juridică a Senatului a avizat favorabil două amendamente ale proiectului, respectiv cele referitoare la completarea art. 202, (interzicerea încătușării în cazul persoanelor reținute sau arestate preventive, cu excepția celor cercetate pentru infracțiuni comise prin acte de violență, a celor care s-au sustras urmăririi penale ori a celor care s-au opus măsurii dispuse) și cele privind completarea art 221 (posibilitatea inculpatului de a alege domiciliul la care execută arestul la domiciliu). Însă până la ora publicării acestui newsletter, Raportul Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului nu a fost publicat oficial, pe site-ul instituției.

Instituirea utilizării unei singure măsuri preventive privative de libertate – arestarea preventivă -, cu două forme de aplicare: arestul la domiciliu și arestul sever (art. 202, alin 4 CPP).

Conform expunerii de motive, inițiatorul susține că terminologia utilizată în cazul măsurilor preventive privative de libertate creează confuzii întrucât se folosește termenul "arest" pentru arestul la domiciliu și, respectiv, sintagma "arestare preventivă" în cazul privării de libertate prin deținerea în centre special destinate. În opinia inițiatorului, nu se justifică utilizarea unor formule diferite întrucât ambele corespund aceluiași caracteristici: sunt măsuri preventive ce pot fi luate atât în faza de urmărire penală, cât și în cea de judecată, sunt măsuri privative de

libertate și pot fi instituite doar de judecător sau complet de judecată. Singura diferență este locul de executare al măsurii preventive.

În aceste condiții, propune instituirea utilizării unei singure măsuri preventive privative de libertate – arestarea preventivă -, cu două forme de aplicare: arestul la domiciliu și arestul sever.

Cu privire la această propunere, [Consiliul Legislativ subliniază](#) că această măsură legislativă impune o modificare mai amplă a CPP. Astfel încât, pentru o corectă sistematizare normativă, dispozițiile referitoare la măsura arestării preventive trebuie prevăzute în cuprinsul unei singure secțiuni a capitolului 1, Titlul V al CPP și nu în cuprinsul a două secțiuni distincte (secțiunile a 5-a și a 6-a): "Măsura arestării preventive ar trebui să primească o reglementare unitară prin care să se stabilească toate aspectele referitoare la luarea și conținutul acesteia, inclusiv modalitatea prin care se face aplicarea uneia dintre cele două forme ale acesteia – arestul la domiciliu și arestul sever".

Guvernul consideră noua legislație reglementează expres caracterul excepțional al măsurilor preventive privative de libertate (arestul la domiciliu și arestarea preventivă) precum și caracterul subsidiar față de celelalte măsuri preventive (ele vor putea fi dispuse numai dacă luarea unei alte măsuri preventive nu este suficientă pentru realizarea scopului legitim urmărit) De aceea, consideră că având în vedere caracterul subsecvent al acestor măsuri, propunerile de modificare a art 202 nu pot fi reținute.

Stabilirea unor condiții limitative în care să se poată face încătușarea unui inculpat față de care s-a dispus o măsură preventivă (art 208 CPP)

Inițiatorul propune introducerea a două noi aliniate la art 208 – alin. 5 și 6 – care prevăd ca "Inculpatul față de care s-a dispus una din măsurile preventive prevăzute la art 202 lit a), d) și e) nu este încătușat în nicio împrejurare, cu excepția celor cercetați pentru infracțiuni comise prin acte de violență, a celor care s-au sustras urmăririi penale, precum și a inculpaților care s-au opus măsurii dispuse (alin. 5)

Măsurile luate față de inculpatul reținut sau arestat, în vederea deplasării în spațiul public, trebuie să fie proporționale cu pericolul concret pentru ordinea publică, apreciat potrivit art 223(alin 6)"

Consiliul legislativ observă că normele propuse pentru art. 208 nu au legătură cu obiectul de reglementare al art. 208, care stabilește procedura privind verificarea măsurilor preventive în cursul judecării. Pe de altă parte, dispozițiile referitoare la mijloacele de imobilizare a suspectului sau inculpatului față de care s-a dispus reținerea sau arestarea preventivă sunt prevăzute în cuprinsul Legii 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal. Prin urmare aceste dispoziții trebuie eliminate din proiect.

Același punct de vedere a fost exprimat și de către Guvern.

Durata maximă a măsurilor preventive a controlului judiciar pe cauțiune: cel mult 60 de zile (completarea art 215)

Se propune reglementarea duratei maxime a măsurilor preventive a controlului judiciar pe cauțiune, de cel mult 60 de zile, cu posibilitatea de prelungire, fără ca în cursul urmăririi penale, durata totală pentru care au fost dispuse aceste măsuri să poată depăși 180 de zile. În cursul judecării se propune ca durata totală pentru care se poate dispune una din aceste măsuri să nu poată depăși 3 ani.

În ceea ce privește intervenția propusă asupra art 215 CPP, aceasta este motivată de inițiator prin necesitatea de a pune de acord dispozițiile CPP cu Decizia Curții Constituționale 712/2014, prin s-a constatat neconstituționalitatea art. 211 -217 CPP.

Consiliul Legislativ susține că modificarea propusă în acest sens trebuie reanalizată din perspectiva faptului că , ulterior depunerii proiectului legislativ la Senat, prin OUG 82/2014 pentru modificarea și completarea Legii 135/2010 privind CPP s-a realizat punerea de acord a acestor dispoziții cu decizia Curții constituționale.

În punctul de vedere al Guvernului se susține că această propunere nu poate fi reținută, având în vedere că textul în vigoare a fost adaptat textelor constituționale prin OUG 82/2014.

Dispunea măsurii arestării preventivenumai pentru infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa de 10 ani sau mai mare (modificarea art 223 CPP)

Inițiatorul mai propune modificarea art 223 CPP în sensul de a se putea dispune arestarea preventivă numai pentru infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa de 10 ani sau mai mare, față de 5 ani, cum este în prezent.

Sub acest aspect, Consiliul Legislativ arată că, fără a se pronunța asupra oportunității soluției legislative alese, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului a fost recunoscută justificarea arestării preventive, cel puțin pentru o anumită perioadă de timp, și în cazul altor tipuri de infracțiuni decât cele avute în vedere prin proiect. O astfel de precizare este făcută în hotărârea CEDO din 7 aprilie 2009, în cauza Tiron contra României. În acest context, Consiliul Legislativ propune reanalizarea eliminării din enumerarea cuprinsă în ar. 223, alin. 2 a infracțiunilor de evaziune fiscal, a infracțiunilor de corupție și a celor săvârșite prin mijloace de comunicare electronic.

Guvernul precizează că o asemenea măsură ar fi de natură să limiteze posibilitatea judecătorului de a dispune luarea unei măsuri preventive față de inculpatul a cărui privare de libertate este necesară pentru înlăturarea unei stări de pericol pentru ordinea publică.

Stabilirea unui număr limitat de cazuri în care se poate dispune aducerea cu mandat de aducere a unei persoane care are calitatea de suspect sau inculpat (modificarea alin. 2 al art 265 CPP)

Inițiatorul propune ca suspectul să poată fi adus cu mandate de aducere, chiar înainte de a fi fost chemat prin citație, numai dacă acesta este cercetat pentru o infracțiune intenționată contra vieții, o infracțiune prin care s-a cauzat vătămarea corporală sau moartea unei persoane, o infracțiune contra securității naționale prevăzută de codul penal sau alte legi special, o infracțiune de trafic de stupefiante, trafic de arme, trafic de persoane, acte de terorism, viol, lipsire de libertate, ultraj și ultraj judiciar.

Fără a se pronunța asupra oportunității acestei soluții legislative, Consiliul legislativ a apreciat că limitările propuse ar trebui reanalizate având în vedere că buna desfășurare a procesului penal, fără întârzieri determinate de absența sau refuzul persoanelor a căror ascultare sau absență este apreciată ca fiind necesară de către instanța de judecată reprezintă o necesitate pentru procesele penale.

Guvernul apreciază că nu se impune modificarea reglementării în vigoare, care prevede că "Suspectul sau inculpatul poate fi adus cu mandat de aducere, chiar înainte de a fi fost chemat prin citație, dacă această măsură se impune în interesul rezolvării cauzei". Din punctul de vedere al Guvernului, acest text nu poate fi interpretat că orice suspect sau inculpat poate fi

adus cu mandate de aducere fără a fi mai întâi citat, din coroborarea dispozițiilor ali. 2, 5 și 7 ale art.265, rezultând că aducerea cu mandate de aducere a suspectului sau inculpatului poate fi dispusă numai motivat.

Ministerul Justiției propune dezbaterii publice proiectul de Lege privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică

[Proiectul de Lege privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică](#)

La data de 21 aprilie 2015, a fost publicat spre dezbateri publice, pe pagina de internet a Ministerului Justiției (www.just.ro), proiectul de lege privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică, astfel cum a fost acesta transmis de către Agenția Națională de Integritate. Scopul acestui proiect de lege este prevenirea conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică prin instituirea unui mecanism de verificare ex ante, din perspectiva potențialelor conflicte de interese.

Se propune constituirea, în cadrul Agenției Naționale de Integritate, a unui mecanism de verificare pentru prevenirea și identificarea potențialelor conflicte de interese în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică desfășurate prin sistemul electronic de achiziții publice-SEAP, denumit *Sistemul Prevenție*. Acest sistem operează cu date colectate prin formularele de integritate și prin interogarea unor baze de date naționale precum cele ale Ministerului Afacerilor Interne, Oficiului Național al Registrului Comerțului, SEAP și face analiza informațiilor, în mod automat, determinând, după caz, emiterea unor *avertismente de integritate* privind potențiale conflicte de interese.

Conform proiectului, la nivelul fiecărei autorități contractante se desemnează una sau mai multe persoane responsabile cu întocmirea sau actualizarea unor *formulare de integritate*, câte unul pentru fiecare procedură de achiziție publică derulată.

În cazul în care, în urma analizei specifice, inspectorii de integritate din cadrul A.N.I detectează elemente ale unui potențial conflict de interese, aceștia sunt obligați să transmită avertismentul de integritate emis de Sistemul Prevenție, în maxim 3 zile lucrătoare de la data primirii completării secțiunii a II-a a formularului.

Persoanele desemnate vor asigura completarea și actualizarea formularelor de integritate, după publicarea în SEAP a anunțului sau invitației de participare și până la finalizarea procesului de achiziție publică, în 3 etape procedurale:

- În 24 de ore de la publicarea în SEAP a anunțului sau a invitației de participare, persoana desemnată din cadrul autorității contractante va completa secțiunea I a *formularului de integritate*, care cuprinde date privind procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică, factorul decizional, consultanții pentru elaborarea documentației de atribuire și date privind comisia de evaluare;
- În 48 de ore de la deschiderea ofertelor în cadrul procedurii de atribuire a contractelor de achiziție publică, persoana responsabilă va completa secțiunea a II-a a *formularului de integritate*, care cuprinde date privind ofertanții;
- În 72 de ore de la dispunerea de măsuri privind înlăturarea potențialului conflict de interese, persoana responsabilă va opera modificările necesare, după caz, în secțiunile I și II ale formularului de integritate și pentru completarea secțiunii a III-a a acestui formular, care cuprinde informații privind modificările efectuate urmare primirii unui avertisment de integritate.

Conform expunerii de motive, sistemul Prevenție va fi pe deplin finalizat la mijlocul anului 2015.

INTERPRETARE ACTE NORMATIVE

Calificarea neregulii și stabilirea creanțelor bugetare se vor face în temeiul actului normativ în vigoare la data săvârșirii neregulii, fără a se putea combina dispozițiile de drept substanțial din OG nr. 79/2003 cu cele ale OUG nr. 66/2011

[Decizia Curții Constituționale nr. 66 din 26 februarie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. \(1\) lit. a\) și art. 66 din Ordonanța de urgență a](#)

[Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, precum și a celor ale pct. 2 subpct. 2.3 din anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, în forma anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.47/2014 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011](#)

Publicată în Monitorul Oficial nr. 236 din 7 aprilie 2015

Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile art. 66 din OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.2 alin. (1) lit. a), care definește noțiunea de "neregulă", din aceeași ordonanță de urgență.

Textul declarat neconstituțional

Art. 66 din OUG nr. 66/2011: *"Activitățile de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare care sunt în desfășurare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se finalizează și se valorifică cu aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 79/2003, aprobată cu modificări prin Legea nr.529/2003, cu modificările și completările ulterioare.*

Speța în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de instanță, din oficiu, într-o cauză având ca obiect anularea unei decizii și a unei note de neconformitate prin care s-a aplicat o sancțiune prevăzută de OUG nr. 66/2011 pentru o neregulă comisă înainte de intrarea în vigoare a acesteia.

S-a ajuns la aplicarea unei sancțiuni prevăzute de legea nouă pentru o neregulă săvârșită sub legea veche deoarece din interpretarea per a contrario a art. 66 reiese că, dacă activitățile de control nu sunt în curs de desfășurare, aprecierea legalității raporturilor juridice născute în perioada de activitate a OG nr. 79/2003 se realizează prin prisma noilor prevederi.În acest context, a devenit discutabilă aplicarea acestei ordonanțe unor abateri săvârșite anterior intrării sale în vigoare.

Problema constituționalității dispozițiilor procedurale tranzitorii în condițiile în care conțin și elemente drept material

Curtea a observat că textul criticat (art. 66 din OUG 66/2011) reglementează dispoziții tranzitorii și, aparent, privește doar norme de drept procedural, respectiv procedura de aplicare a controalelor. Însă, la o examinare mai atentă, se constată că textul se referă și la stabilirea creanțelor bugetare provenite din "nereguli", care, în materia nerespectării normelor privind achizițiile publice, se concretizează prin aplicarea de corecții financiare. Prin urmare, textul vizează și elemente de drept material.

Curtea a observat că art. 66 din OUG 66/2011 aduce atingere principiului neretroactivității deoarece permite aplicarea normelor de drept substanțial din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 cu privire la nereguli săvârșite în intervalul temporal în care era în vigoare Ordonanța Guvernului nr. 79/2003, legiuitorul reglementând un criteriu greșit pentru determinarea aplicabilității noilor norme de drept substanțial.

Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 66 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, Curtea constată că legiuitorul a optat pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 79/2003 numai pentru activitățile de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare care sunt în desfășurare la data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011. Acest text permite interpretarea **per a contrario potrivit căreia Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 se aplică pentru activitățile de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare care nu sunt în desfășurare la data intrării acesteia în vigoare, chiar dacă acestea au fost săvârșite sub imperiul Ordonanței Guvernului nr. 79/2003.**

Dispozițiile art. 66 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 sunt norme tranzitorii, care, potrivit art.54 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, reglementează "măsurile ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care urmează să fie înlocuită de noul act normativ".

În continuare, art.54 alin. (2) din aceeași lege prevede că dispozițiile tranzitorii "trebuie să asigure, pe o perioadă determinată, corelarea celor două reglementări, astfel încât punerea în

aplicare a noului act normativ să decurgă firesc și să evite retroactivitatea acestuia (...)".

Legiuitorul, configurând dispozițiile tranzitorii ale art. 66 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, a ales drept criteriu pentru rezolvarea situațiilor tranzitorii existența în curs de desfășurare a unor activități de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, în sensul că pentru aprecierea legalității raporturilor juridice născute în perioada de activitate a Ordonanței Guvernului nr. 79/2003 se aplică această ordonanță numai dacă activitățile menționate sunt în curs desfășurare. În schimb, dacă aceste activități nu sunt în curs de desfășurare, aprecierea legalității raporturilor juridice născute în perioada de activitate a Ordonanței Guvernului nr. 79/2003 se realizează prin prisma noilor prevederi.

Cele două acte normative cuprind, în privința activităților de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, reguli de drept substanțial specifice, astfel încât, optând pentru un asemenea criteriu, legiuitorul a încălcat principiul neretroactivității legii, întrucât raportul juridic nu mai este guvernat de legea în vigoare la data nașterii sale, ci de o lege ulterioară, străină acestuia. Or, este de principiu că o situație juridică definitiv consolidată sub imperiul unei legi substanțiale nu poate fi guvernată de o lege ulterioară decât cu încălcarea art. 15 alin. (2) din Constituție.

Curtea a reținut că textul de lege criticat aduce atingere principiului neretroactivității, **deoarece permite aplicarea normelor de drept substanțial din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 cu privire la nereguli săvârșite în intervalul temporal în care era în vigoare Ordonanța Guvernului nr. 79/2003, legiuitorul reglementând un criteriu greșit pentru determinarea aplicabilității noilor norme de drept substanțial**, respectiv existența sau nu a unor activități de control în desfășurare la momentul intrării în vigoare a noii legi, fără a se raporta la legea în vigoare la momentul nașterii raportului juridic. Rezultă așadar că raportul juridic este supus reglementărilor legale în vigoare la data nașterii sale, schimbarea ulterioară a condițiilor legale neavând nicio influență asupra legalității acestuia. În consecință, Curtea constată că art. 66 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 este neconstituțional, fiind contrar art. 15 alin. (2) din Constituție.

Efectele admiterii excepției de neconstituționalitate a art 66 din OUG 66/2011

Curtea a apreciat că, urmare a admiterii excepției de neconstituționalitate, calificarea neregulii și stabilirea creanțelor bugetare se vor face în temeiul actului normativ în vigoare la data săvârșirii neregulii potrivit principiului *tempus regit actum*, așadar fără a se putea combina dispozițiile de drept substanțial din Ordonanța Guvernului nr. 79/2003 cu cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, în vreme ce procedura urmată de organele de control va fi cea reglementată prin actul normativ în vigoare la data efectuării controlului.

Prevederile privind procedurile în căile de atac în cazul acordului de recunoaștere a vinovăției declarate neconstituționale

[Decizia din 7 aprilie 2015 privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.488 alin.\(1\), \(2\), \(3\) și \(4\) și ale art.484 alin.\(2\) din Codul de procedură penală](#)

Nepublicată în Monitorul Oficial

În data de 7 aprilie 2015, Plenul Curții Constituționale admis excepția de neconstituționalitate privind dispozițiile art.488 alin.(1)-(4) din Codul de procedură penală conform cărora:

(1) Împotriva sentinței pronunțate potrivit art. 485, procurorul și inculpatul pot declara apel, în termen de 10 zile de la comunicare.

(2) Împotriva sentinței prin care acordul de recunoaștere a fost admis, se poate declara apel numai cu privire la felul și cuantumul pedepsei ori la forma de executare a acesteia.

(3) La soluționarea apelului se citează inculpatul.

(4) Instanța de apel pronunță una dintre următoarele soluții:

a) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul este tardiv sau inadmisibil ori nefondat;

b) admite apelul, desființează sentința prin care acordul de recunoaștere a fost admis numai cu privire la felul și cuantumul pedepsei sau la forma de executare a acesteia și pronunță o nouă hotărâre, procedând potrivit art. 485 alin. (1) lit. a), care se aplică în mod corespunzător;

c) admite apelul, desființează sentința prin care acordul de recunoaștere a fost respins, admite acordul de recunoaștere a vinovăției, dispozițiile art. 485 alin. (1) lit. a) și art. 486 aplicându-se în mod corespunzător.”;

Curtea a constatat că reglementarea cuprinsă în art.488 alin.(1)-(4) din Codul de procedură penală încalcă dispozițiile art.16 alin.(1), art.21 alin.(1) și (2), art.24 alin.(1), precum și art.129 din Constituție, întrucât:

- exclude partea vătămată, partea civilă și partea responsabilă civilmente de la dreptul de a formula apel împotriva unei sentințe prin care instanța se pronunță cu privire la acordul de recunoaștere a vinovăției și de a fi citate la soluționarea apelului;
- limitează motivele pentru care participanții la procesul penal pot formula apel împotriva unei asemenea sentințe;
- limitează soluțiile pe care le poate pronunța instanța de apel.

De asemenea, Curtea a constatat neconstituționalitatea soluției legislative prevăzute de art.484 alin.(2) din Codul de procedură penală care exclude partea vătămată, partea civilă și partea responsabilă civilmente de la audierea în fața instanței de fond, înainte de pronunțarea soluției cu privire la acordul de recunoaștere a vinovăției.

Art.484 alin.(2) din Codul de procedură penală: „(2) Instanța se pronunță asupra acordului de recunoaștere a vinovăției prin sentință, în urma unei proceduri necontradictorii, în ședință publică, după ascultarea procurorului, a inculpatului și avocatului acestuia, precum și a părții civile, dacă este prezentă.”

Argumentațiile reținute în motivarea soluției pronunțate de Plenul Curții Constituționale vor fi prezentate în cuprinsul deciziei, care se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Contractele de muncă nu vor mai putea fi suspendate în cazul în care angajatorul a făcut plângere penală împotriva angajatului.

[Deciziile Curtii Constitutionale din 23 aprilie 2015](#)

Nepublicate în Monitorul Oficial

În ziua de 23 aprilie 2015, Plenul Curții Constituționale a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.52 alin.(1) lit.b) din Legea nr.53/2003 – Codul muncii, potrivit căreia „(1) Contractul individual de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului în următoarele situații:[...]b) în cazul în care angajatorul a formulat plângere penală împotriva salariatului sau

acesta a fost trimis în judecată pentru fapte penale incompatibile cu funcția deținută, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești;”

De asemenea, în aceeași ședință, a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.48 alin.(1) lit.a) din Legea nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, conform căroră „(1) Personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea este suspendat din funcție în următoarele cazuri:a) când a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa prin ordonanță sau rechizitoriu;”

Argumentațiile reținute în motivarea soluțiilor pronunțate de Plenul Curții Constituționale vor fi prezentate în cuprinsul deciziilor, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

La momentul soluționării în primă instanță a acțiunii penale, prin pronunțarea unei măsuri educative, indiferent de natura acesteia, măsura arestării preventive luată anterior față de inculpatul minor încetează de drept, iar instanța dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului minor

[Decizia ÎCCJ nr. 7 din 16 martie 2015](#) privind recursul în interesul legii formulat de către Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea interpretării unitare a dispozițiilor art. 399 din Codul de procedură penală cu privire la "măsurile preventive aplicabile minorilor, în sensul dacă la momentul soluționării în primă instanță, a acțiunii penale prin luarea unei măsuri educative, încetează de drept măsura preventivă dispusă anterior față de minor"

Publicată în Monitorul Oficial nr. 234 din 6.04.2015

Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție și a stabilit că în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art.399 alin.3 lit.d și alin.4 Cod procedură penală, "La momentul soluționării în primă instanță a acțiunii penale, prin pronunțarea unei măsuri educative, indiferent de natura

acesteia, măsura arestării preventive luată anterior față de inculpatul minor încetează de drept, iar instanța dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului minor arestat preventive”.

Dispoziția legală supusă dezlegării

Art. 399 din Codul de procedură penală potrivit căruia:

"(1) Instanța are obligația ca, prin hotărâre, să se pronunțe asupra menținerii, revocării, înlocuirii ori încetării de drept a măsurii preventive dispuse pe parcursul procesului penal cu privire la inculpat.

(2) În caz de renunțare la aplicarea pedepsei, de amânare a aplicării pedepsei, de achitare sau de încetare a procesului penal, instanța dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului arestat preventiv.

(3) De asemenea, instanța dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului arestat preventiv atunci când pronunță:

- a) o pedeapsă cu închisoare cel mult egală cu durata reținerii și arestării preventive;
- b) o pedeapsă cu închisoare, cu suspendarea executării sub supraveghere;
- c) o pedeapsă cu amendă, care nu însoțește pedeapsa închisorii;
- d) o măsură educativă.

(4) Hotărârea pronunțată în condițiile alin. (1) și (2) cu privire la măsurile preventive este executorie."

- Dispoziția legală din Codul de procedură penală din 1969: art. 350 alin.2 și 3 din Codul de procedură penală:

"În caz de achitare sau de încetare a procesului penal, instanța dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului arestat preventiv.

De asemenea, instanța dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului arestat preventiv, atunci când pronunță:

- a) o pedeapsă cu închisoare cel mult egală cu durata reținerii și arestării preventive;
- b) o pedeapsă cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ori cu suspendarea executării sub supraveghere sau cu executare la locul de muncă;
- c) amenda;
- d) o măsură educativă."

Soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești

Potrivit unei orientări jurisprudențiale mai frecvent întâlnite s-a considerat că art.399 alin. (3) lit. d) din Codul de procedură penală prevede o cauză legală de încetare de drept a măsurii preventive ce trebuie valorificată la momentul soluționării, în fond, a acțiunii penale; altfel, textul devine inaplicabil, întrucât la momentul rămânerii definitive se va proceda la punerea în executare a măsurii educative.

Într-o a doua orientare a practicii judecătorești, cu privire la același aspect s-a considerat că, similar cu situația majorului, măsura preventivă poate subzista de-a lungul întregului proces penal, momentul terminus putând fi determinat de punerea în executare a sancțiunii.

Argumentele ÎCCJ

ÎCCJ a înclinat în favoarea primei orientări jurisprudențiale, considerând că premisa dezlegării chestiunii de drept este aceea că textul art. 339 alin. (1), alin. (3) lit. d) din Codul de procedură penală a fost preluat din legislația anterioară (art. 350 alin. 3), jurisprudența fiind constantă în a considera ipotezele enumerate ca determinând încetarea de drept a măsurii și în consecință interpretarea sistematică a alin. (3) al textului actual, respectiv aspectul că toate cazurile enumerate, inclusiv cel de la lit. d), vor determina aceeași soluție a încetării de drept a măsurii preventive.

Caracterul executoriu al punerii în libertate se deduce din sintagma "de îndată", inclusă în textul alin. (3), chiar dacă legiuitorul a omis enumerarea acestei situații în alin. (4).

Aceași soluție rezultă și dintr-o interpretare strict literală ori gramaticală, alin. (3) adăugând noi ipoteze alineatelor anterioare, aspect marcat de legiuitor prin mențiunea "de asemenea" în debutul dispoziției.

Pe de altă parte, este adevărat că dispozițiile art. 399 alin. (4) din Codul de procedură penală nu prevăd explicit caracterul executoriu al dispoziției de punere în libertate a inculpatului minor arestat preventiv, cu privire la care prima instanță a pronunțat o măsură educativă, însă caracterul executoriu al acestei dispoziții rezultă, pe de o parte, așa cum s-a arătat, din utilizarea sintagmelor "de îndată" și "de asemenea"; iar, pe de altă parte, din efectele pe care le-ar produce o interpretare contrară.

Astfel, a admite că dispoziția de punere în libertate a inculpatului minor arestat preventiv cu privire la care prima instanță a pronunțat o măsură educativă nu are caracter executoriu înseamnă a admite că inculpatul minor cu privire la care prima instanță a pronunțat o măsură educativă neprivativă de libertate ar putea fi privat de libertate până la rămânerea definitivă a hotărârii și a admite că inculpatul condamnat la pedeapsa amenzii ar putea fi privat de libertate până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare.

Curtea a arătat că dispozițiile legale menționate trebuie corelate cu cele ale art. 241 din Codul de procedură penală, care reglementează cazurile generale de încetare de drept a măsurilor preventive, fără ca legiuitorul să facă o enumerare limitativă a acestora, ci doar stabilind existența unor cazuri speciale în alin. (1) lit. d) al aceluiași text de lege, respectiv că măsurile preventive încetează de drept "în alte cazuri anume prevăzute de lege."

LEGISLAȚIE ȘI JURISPRUDENȚĂ COMUNITARĂ

Hotărâre istorică a Marii Camere de la CEDO referitoare la libertatea de exprimare în presă a avocatului pentru apărarea clientului său

Cazul Morice contra Franței

[CASE OF MORICE v. FRANCE \(Application no. 29369/10\)](#) (Varianta engleza)

[AFFAIRE MORICE c. FRANCE\(Requête no 29369/10\)](#) (Varianta franceza)

- Marea Cameră a CEDO recunoaște poziția specială a avocatului în administrarea justiției și dreptul său de a contribui la dezbaterile de interes public prin intermediul presei
- Dacă avocatul exprimă public judecăți de valoare și, ca atare, nesusceptibile de probă, este necesar să aibă o suficientă "bază factuală"
- Testul imparțialității obiective a judecătorului: îndoielile cu privire la imparțialitate trebuie să fie justificate în mod obiectiv, în circumstanțele cauzei
- Marea Cameră a subliniat necesitatea de a menține autoritatea sistemului judiciar și de a asigura relații bazate pe respectul reciproc și respect între diferiții protagoniștii sistemului de justiție.

La data de 23 aprilie 2015, Marea Cameră a Curții Europene a Drepturilor Omului, formată din 17 judecători, a pronunțat o hotărâre istorică pentru profesia de avocat referitoare la libertatea de exprimare în presă a avocatului pentru apărarea clientului său dar și pentru a supune dezbaterii publice disfuncționalității ale sistemului de justiție. CEDO a condamnat Franța incalcarea art 6 din Conventie, cu privire la dreptul la un proces echitabil și a art. 10 cu privire la libertatea de exprimare.

În cazul *Morice* contra Franței, CEDO a fost chemată să se pronunțe după ce Olivier Morice, unul dintre avocații văduvei judecătorului Borrel, a fost găsit vinovat de justiția franceză pentru afirmațiile făcute în presă cu privire la doi magistrați. Morice a fost condamnat în recurs în iulie 2008, la 4000 euro amendă pentru că într-un articol publicat în *Le Monde* pe 8 septembrie 2000 ([Affaire Borrel : remise en cause de l'impartialité de la juge Moracchini](#)) a pus la îndoială imparțialitatea a doi judecători pe care i-a acuzat de complicitate cu justiția djiboutiană pentru a favoriza teoria sinuciderii judecătorului Borrel, care, în opinia avocatului, fusese asasinat. În iunie 2007, procurorul francez a fost de acord, în cele din urmă, cu teza asasinării judecătorului.

CEDO a concluzionat că deși "un avocat nu poate fi asimilat unui ziarist" și din acest motiv nu poate beneficia de aceeași libertate de exprimare, în acest caz avocatul Olivier Morice a exprimat judecăți de valoare bazate pe fapte "bază factuală suficientă" și a pus în dezbatere chestiuni de interes public privind disfuncționalitățile din sistemul de justiție. În acest context, remarcile sale nu au depășit limitele dreptului garantat de articolul 10 privind libertatea de exprimare.

Curtea, a mai precizat că avocatul "nu este martor exterior responsabil de informarea publicului", dar în aceeași măsură este „**direct implicat în funcționarea justiției și apărarea clientului**”. De asemenea, a subliniat că "este necesar să se păstreze autoritatea puterii judecătorești și să se asigure respectul reciproc între judecători și avocați."

Istoricul cazului

Reclamantul, avocatul francez Olivier Morice, a reprezentat-o pe dna Borrel, văduva judecătorului francez Bernard Borrel, al cărui cadavru a fost găsit, la 19 octombrie 1995, la 80

de kilometri de orașul Djibouti. În 1997, ancheta judiciară privind moartea judecătorului Borell a fost atribuită judecătorilor de instrucție M. și LL.

La 21 iunie 2000 într-un recurs formulat de dl. avocat Morice și colegul său, Curtea de Apel din Paris a anulat o decizie a judecătorilor M și LL, prin care au refuzat să organizeze o reconstituire la fața locului în prezența părților civile. De asemenea, Curtea le-a luat cazul celor doi judecători și l-a însărcinat pe judecătorul P să se ocupe de cazul Borell.

Noul judecător a întocmit un raport datat la 1 august 2000, cu următoarele observații: o înregistrare video făcută în Djibouti, în martie 2000, în timpul unei vizite la fața locului de către cei doi judecători împreună cu niște experți nu se afla în dosarul de examinare judiciară care i-a fost transmis și nu a fost înregistrată ca probă pentru a fi prezentată Curții. Caseta cu înregistrarea a fost înmănată ulterior, la cererea sa, de către judecătorul M., într-un plic purtând numele judecătorului, ca destinatar, împreună cu o notă scrisă de mână de la procurorul general din Djibouti. Nota era redactată într-un limbaj informal (folosind exprimarea la persoana a doua) și îi acuza pe dna Borell și pe avocații săi de "orchestrarea manipularii lor". Nota se încheia cu "Cele mai bune urări, Djama".

La 6 septembrie 2000, dl. avocat Morice și colegul său au scris ministrului francez de Justiție pentru a se plânge de deficiențele constatate de către judecătorul P. în raportul său acuzând comportamentul judecătorilor M. și LL., ca fiind "complet în contradicție cu principiile de imparțialitate și corectitudine". Avocații au cerut efectuarea unei investigații de către Inspectoratul General al Serviciilor Judiciare, date fiind "numeroaselor deficiențe ... aduse la lumină în cursul anchetei judiciare".

În ziua următoare, într-un articol în ziarul Le Monde, au fost publicate extrase din această scrisoare, în articol fiind incluse și declarațiile avocatului Morice, care îi critica aspru pe judecătorii M. și LL., acuzându-i în special de o conduită "complet în contradicție cu principiile de imparțialitate și corectitudine".

Articolul cita în întregime și "nota scrisă de mână și pe un ton destul de prietenos" de la procurorul general din Djibouti către judecătorul M., care le-a arătat avocaților "gradul de complicitate între procuror și judecătorii francezi". În articol se mai menționa și faptul că era în curs o procedura disciplinară împotriva judecătorului M., în fața Comisiei Naționale a

Serviciului Juridic, în special pentru dispariția unor documente dintr-un alt dosar, denumit "Scientologia".

Avocatul Morice, care a reprezentat părțile civile și în dosarul "Scientologia", a obținut, de asemenea, îndepărtarea judecătorului M. de la investigarea cazului. Mai mult, în 2000 a obținut o hotărâre împotriva statului pentru neglijență gravă din partea instanțelor în cazul dispariției dosarului "Scientologia" de la biroul judecătorului M.

În octombrie 2000 Judecătorii M. și LL. depus o plângere penală împotriva directorului publicației Le Monde, a jurnalistului care a scris articolul și a avocatului Morice, acuzându-i de infracțiunea de defăimarea publică a funcționarilor statului. În 2008, Dl. Morice fost găsit vinovat de complicitate la această infracțiune de către Curtea de Apel din Rouen. El și ceilalți doi inculpați au fost obligați să plătească o amendă de 4.000 de euro (EUR) și 1.000 de euro cheltuieli de judecată, precum și 7.500 de euro cu titlu de daune către fiecare dintre doi judecători. Prin aceeași hotărâre au fost obligați să publice un anunț de în Le Monde.

Printr-o hotărâre din 10 noiembrie 2009, Curtea de Casație a respins recursul domnului Morice, concluzionând că limitele admisibile libertății de exprimare în criticile aduse judecătorilor au fost depășite. Compunerea completului de judecată era diferită de cea anunțată anterior părților, fiind prezent judecătorul J.M. Morice a acuzat public participarea acestui judecător deoarece, la Adunarea Generală a judecătorilor de la Tribunalul de Mare Instanță din Paris, din 4 iulie 2000, acesta și-a exprimat sprijinul pentru judecătorul M., în contextul procedurilor disciplinare privind cazul "Scientologia".

Plângerea depusă la CEDO de avocatul Morice și procedurile urmate

Invocând articolul 6 § 1 (dreptul la un proces echitabil) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Dl. Morice a afirmat că procesul său nu a decurs în mod corect și imparțial la Curtea de Casație, datorită prezenței judecătorului J.M. în completul de judecată. De asemenea, el a susținut că prin condamnarea sa pentru complicitate la defăimarea funcționarilor statului a fost încălcat art. 10 din Convenție privind libertatea de exprimare.

Cererea a fost depusă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului la data de 07 mai 2010. Prin Hotărârea din 11 iulie 2013, Curtea a constatat, în unanimitate, că a existat o încălcare a Articolul 6 § 1 însă nu a existat o încălcare a articolului 10, privind libertatea de exprimare.

Pe 3 octombrie 2013 domnul Morice solicitat trimiterea cauzei în fața Marii Camere în baza Art. 43 din Convenție (trimitere la Marea Cameră). La 9 decembrie 2013, Marea Cameră a acceptat această cerere. O audiere a avut loc la Strasbourg la 21 mai 2014. Consiliul Barourilor Europene (CCBE), Consiliul Național al Barourilor din Franța, Baroul din Paris și Conferința Președinților Barourilor din Franța au obținut aprobarea să intervină ca terți în procedurile scrise (articolul 36 § 2 din Convenție).

Hotărârea a fost pronunțată de Marea Cameră cu un complet de 17 judecători.

Considerentele Marii Camere în privința încălcării Articolului 6 § 1 privind dreptul la un proces echitabil

Testul imparțialității obiective

După ce a constatat că reclamantul nu a fost în măsură să facă o cerere de recuzare, deoarece nu a fost informat înainte de audiere de schimbarea componenței completului de judecată iar procedura a fost esențialmente scrisă, Marea Cameră a examinat plângerea din perspectivă noțiunii de **"imparțialitate obiectivă", făcând diferența față de imparțialitatea subiectivă.**

Curtea a constatat că domnul Morice a recunoscut că nu a fost dovedit faptul că judecătorul J. M. a afișat vreo prejudecată personală împotriva sa. El a susținut totuși că prezența acestuia în completul de judecată a creat o situație care justifică temerile sale privind lipsa de imparțialitate.

Curtea a examinat astfel cazul din **perspectiva testului imparțialității obiective**, adresând domnului Morice întrebări dacă îndoielile sale ar putea fi considerate ca fiind justificate în mod obiectiv în circumstanțele cauzei.

În primul rând, afirmațiile făcute în 2000 de către judecătorul JM. în favoarea unui coleg judecător, judecătorul M. , a cărui plângere a dus la procedura penală împotriva lui Morice - au fost susceptibile de a ridica îndoieli cu privire la imparțialitatea "instanței" în cazul său.

Curtea a subliniat contextul foarte special al cazului, privind un avocat și un judecător, ambii fiind implicați în etapa de investigare judiciară a doua cazuri de profil înalt: cazul Borrel, în cadrul căruia au fost contestate observațiile domnului Morice și cazul "Scientologia", care a dat naștere la remarcile publice ale judecătorului JM. în sprijinul judecătorului M.

După ce a constatat că domnul Morice a fost condamnat în baza unei plângeri făcute de către Judecătorul M., Curtea a observat că și în hotărârea Curții de Apel a fost reținută în mod expres o legătură între remarcile domnului Morice în cazul Borrel și evoluția Cazului Scientologia, concluzionând că aceasta sugerează existența unei animozități personale între Dl. Morice și judecătorul M.

Un al aspect reținut de Curte a fost acela că judecarea recursului declarat de Morice împotriva acestei hotărâri a fost judecat de un complet al Curții de Casație în care era și judecătorul JM. În plus, dl Morice nu a fost informat că judecătorul JM. va face parte din complet și, prin urmare, nu a avut nici o posibilitate de a contesta prezența lui JM. în completul de judecată și de a face observații cu privire la problema imparțialității.

Curtea a considerat că temerile domnului Morice ar fi putut fi considerate justificate în mod obiectiv și că a existat o încălcare a articolului 6 § 1.

După ce a constatat că reclamantul nu a fost în măsură să facă o cerere de recuzare, deoarece nu a fost informat înainte de audiere de schimbarea componenței completului de judecată iar procedura a fost esențialmente scrisă, Marea Cameră a examinat plângerea din perspective noțiunii de "imparțialitate obiectivă", făcând diferența față de imparțialitatea subiectivă.

Curtea a constatat că judecătorul JM., unul dintre judecătorii care au participat în completul Curții de Casație care a decis asupra recursului își exprimase public, în urmă cu nouă ani, sprijinul său și încrederea în judecătorul M., în contextual unui alt caz investigat de acest judecător și la participase și dl. Morice în calitate de avocat.

Considerentele Marii Camere în privința încălcării Articolului 10 cu privire la libertatea de exprimare

Din start, Curtea a constatat că litigiul nu privește faptul că hotărârea de condamnare a domnului Morice a constituit o ingerință în exercitarea a dreptului său la libertatea de exprimare, așa cum prevede Legea privind libertatea presei din 29 iulie 1881.

Având în vedere statutul său de avocat și chestiunile de interes public care au fost dezbătute, **Dl. Morice s-a bazat pe dreptul avocaților de a-și apăra clienții prin intermediul presei.** Curtea a reiterat jurisprudența sa în sensul că trebuie făcută o distincție, dacă avocatul a vorbit în interiorul sau în afara sălii de judecată. Observațiile făcute în sala de judecată rămân acolo și

astfel se justifică un grad ridicat de toleranță la critică. În alte contexte avocații trebuie să evite comentariile care reprezintă un atac personal gratuit, fără o legătură directă cu realitatea cazului. Acestea fiind spuse, în prezenta cauză, Curtea nu vede cum declarațiile domnului Morice ar fi putut contribui în mod direct la **apărarea** clientului său, doamna Borrel, deoarece la vremea publicării articolului, ancheta judiciară fusese deja încredințată altui judecător, care nu a fost criticat.

Însă Dl. Morice a **invocat, de asemenea, dreptul său de a contribui la o dezbatere privind un subiect de interes public**. Curtea a considerat că remarcile sale, care privesc funcționarea sistemului judiciar și manipularea cazului Borrel, reprezintă dezbateri de interes public și ca publicul a avut un interes legitim de a fi informat cu privire la procedurile penale.

Cu toate acestea, Curtea a subliniat că avocații nu pot fi echivalați cu jurnaliștii. În timp ce avocații **au o poziție specială în administrarea justiției**, care îi face martori de prima mână la orice deficiențe, ei **nu sunt martori externi cu sarcina de a informa a publicul**, dar sunt direct implicați în apărarea clientului.

Curtea a considerat că remarcile domnului Morice au fost **judecăți de valoare** și, ca atare, nu au sunt susceptibile de probă, dar cu toate **acestea** era **necesar să aibă o suficientă "bază factuală"**. Curtea a constatat că, în cauză, o asemenea bază factuală a existat. Acesta a constatat în faptul că un element important al probei, și anume înregistrarea video făcută în Djibouti, nu a transmisă cu dosarul către noul judecător de instrucție, care a produs un raport pentru a înregistra acest fapt.

În plus, după ce caseta a fost dată de judecătorul M., la cererea sa, judecătorului P. acesta din urmă a făcut un anumit număr de observații de fapt, privind în special absența acesteia de sub sigiliu și prezența notei de mână, care arată o anumită prietenie a procurorului din Djibouti cu judecătorul M., care acuza avocații părții civile de "orchestrarea manipulării lor".

Curtea a subliniat că în acest context, nu numai că autoritățile din Djibouti au susținut teoria sinuciderii de la început, dar, de asemenea, o serie de reprezentanți ai statului au fost personal implicați în ancheta ulterioară. În cele din urmă, domnul Morice a acționat în calitate de avocat în două cazuri de profil înalt, în care judecătorul M. a fost un judecător de instrucție și în ambele cazuri au fost identificate deficiențe de către instanțele de apel, ceea ce a dus la

retragerea cazurilor judecătorului M., la solicitarea domnului Morice. Dl Morice a invocat și o hotărâre potrivit căreia statul francez a fost răspunzător pentru disfuncționalitatea sistemului de justiție în cazul Scientologia. În ceea ce privește observațiile domnului Morice, Curtea a constatat că acestea au avut o legătură strânsă cu faptele cazului și nu au fost nici înșelătoare, nici gratuite.

În ceea ce privește istoricul cauzei, care întotdeauna trebuie să fie luat în considerare când este vorba de cazuri întemeiate pe art. 10 din Convenție, acesta ar putea fi relatat și argumentat nu numai prin comportamentul judecătorilor de instrucție și declarațiile dlui Morice în legătură cu unul dintre ei, ci și de dimensiunea inter-statală a cazului și acoperirea substanțială media. Curtea a considerat că declarațiile domnului Morice nu pot fi reduse la simpla exprimare a animozității personale a dlui. Morice în privința judecătorului M sau la o relație antagonistă între cele două persoane întrucât cazul a implicat și un alt avocat și un alt judecător. În plus, **chiar dacă declarațiile domnului Morice reflecta o anumită ostilitate, acestea privesc deficiențe în cadrul unei anchete judiciare - o chestiune cu privire la care un avocat ar trebui să poată să atragă atenția publicului.**

Menținerea autorității judecătorești și utilizarea căilor de atac disponibile

Guvernul francez a pledat pe faptul că judecătorii nu au putut replica, fiind ținuți de obligația de discreție. Curtea a considerat însă că, dacă exprimarea în public s-ar putea dovedi necesară pentru a proteja o persoană de atacuri grave și nefondate, acest lucru nu ar putea avea ca efect interzicerea exprimării opiniilor, prin judecăți de valoare cu o bază faptică suficientă și pe chestiuni de interes public cu privire la funcționarea sistemului judiciar. În cazul de față, limitele criticii admisibile vis-a-vis de membri ai sistemului judiciar, parte dintr-o instituție fundamentală a statului, sunt mai largi decât în cazul cetățenilor obișnuiți și comentariile ar putea, prin urmare, să fie îndreptate împotriva judecătorilor. Curtea a subliniat totuși necesitatea de a menține autoritatea sistemului judiciar și de a asigura relații bazate pe respectul reciproc și respect între diferiții protagoniștii sistemului de justiție.

Guvernul francez a mers și pe argumentul că domnul Morice ar fi trebuit să folosească remediile legale disponibile și nu presa în vederea rezolvării problemelor întâmpinate. Curtea a observat însă că hotărârea Curții de Apel din Paris dovedește că intenția inițială a domnului

Morice a fost de a rezolva problema utilizând căile de atac disponibile, dar în această etapă Curtea de apel nu mai era în măsură să examineze astfel de plângeri, pentru că retrăsese deja cazul judecători lor M. și LL. Mai mult, cererea de anchetă adresată ministrului justiției nu a fost o cale de atac, ci o simplă cerere de a se realiza o anchetă, ceea ce era la latitudinea ministrului.

Sancțiunile impuse ar putea avea ca efect împiedicarea exercițiului libertății de exprimare
Curtea a luat în considerare natura și gravitatea sancțiunilor impuse și a reiterat faptul că și o amendă relativ mică ar avea în continuare un efect de temere care ar putea împiedica exercitarea libertății de exprimare.

Impunerea unei sancțiuni împotriva unui avocat ar putea avea, de asemenea, anumite repercusiuni, directe (proceduri disciplinare) sau indirecte (legate, de exemplu, de imaginea lor sau încrederea publicului și a clienților lor). Curtea a notat că pedeapsa domnului Morice nu a fost limitată la o condamnare penală: sancțiunea care i-a fost impusă a avut o semnificație, iar statutul său un avocat a fost chiar invocat pentru a justifica o mai mare severitate.

Având în vedere toate aceste aspecte, Curtea a constatat că hotărârea împotriva domnului Morice ar putea fi considerată o intervenție disproporționată cu dreptul său la libertatea de exprimare și, prin urmare, a considerat că există o încălcare a articolului 10 Convenție privind libertatea de exprimare. Curtea a obligat Franța să plătească domnului Morice 4270 euro (EUR) cu titlu de prejudiciu material, 15.000 EUR cu titlu de prejudiciu moral și 14.400 de euro cu titlu de costuri și cheltuieli.

Notă: Traducerea integrală a hotărârii Marii Camere a CEDO, în cauza Morice contra Franței, va fi publicată pe site-ul UNBR în zilele următoare, după ce traducerea autorizată va fi finalizată

CEDO condamnă confiscarea nediferențiată de documente care conțin corespondența confidențială avocat client, în cadrul unei inspecții derulate de Departamentul pt concurența la sediul a două societăți comerciale.

[ARRÊT STRASBOURG 2 avril 2015 En l'affaire Vinci Construction et GTM Génie Civil et Services c. France](#)(disponibilă în lb. franceza)

Cazul se referă la perchezițiile și confiscările engrosiste și nediferențiate de documente, între care și cele acoperite de confidențialitatea comunicărilor avocat client, efectuate de către anchetatorii de la Direcția Generală de Concurență, protecția consumatorilor și combatere a fraudei la sediile acestor companii.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, în unanimitate, că a existat o încălcare de către Franța a articolului 6 § 1 (dreptul la un proces echitabil) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, precum și o încălcare a articolului 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a corespondenței).

Istoricul cazului

Reclamanții - companiile Vinci Construction și GTM Génie Civil et Services - s-au plans la CEDO că nu au putut lua cunoștință de conținutul documentelor confiscate și nici nu au avut posibilitatea să pună în discuție oportunitatea confiscării.

Curtea a analizat în ce măsură a fost respectat echilibrul dintre interesul legitim al statului de a cauta dovezi privind savarsirea unor infracțiuni în dreptul concurenței pe de o parte, și respectul vieții private, în special al confidențialității comunicărilor avocat client, pe de alta parte. CEDO a constatat că, în speta, confiscările au fost disproporționate în raport cu scopul urmărit.

Prin cererea din 3 octombrie 2007, Direcția Generală de Concurență a cerut instanței de la Tribunalul de mare instanță din Paris autorizarea efectuării unor percheziții și confiscări la sediile societăților reclamante, ca parte a o anchetă privind fapte ilicite.

Judecătorul a admis această cerere prin ordonanța din 5 octombrie 2007. Perchezițiile au avut loc pe 23 octombrie 2007. Multe documente și fișiere din calculatoare au fost ridicate, inclusiv corespondența electronică a unor angajați.

În căile de atac introduse împotriva hotărârii judecătorești privind aceste percheziții, reclamanții au afirmat că acestea au fost efectuate într-un mod masiv și nediferențiat, fiind ridicate mii de documente aflate în calculatoare și multe neavând legătură cu ancheta, dar fiind protejate de confidențialitatea comunicărilor avocat client. De asemenea, s-au plâns că nu s-a făcut un inventar precis al documentelor confiscate.

Direcția Generală de Concurență a susținut că perchezițiile și confiscările au fost efectuate în conformitate cu legea și cu autorizarea judecătorului. De asemenea, a susținut că societățile reclamante au primit o copie a documentelor confiscate și inventarul lor exact.

Prin două hotărâri judecătorești din 2 și 9 septembrie 2008, reclamanților le-au fost respinse contestațiile, pe motiv că perchezițiile și confiscările acuzate au respectat dispozițiile Codului Comercial și ale Codului de procedură penală, precum și drepturile garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Judecătorul a considerat că respectarea confidențialității comunicărilor avocat client nu interzice confiscarea comunicărilor acoperite de acest secret. Recursul în casație al reclamanților împotriva acestor ordonanțe a fost respins prin două hotărâri din 8 aprilie 2010.

În aceste condiții, reclamanții s-au adresat CEDO invocând articolul 6 (dreptul la un proces echitabil), art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie), precum și art. 13 (Dreptul la un remediu efectiv) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Reclamanții au invocat o încălcare a dreptului lor la un remediu efectiv, deoarece nu au putut exercita un recurs de plină jurisdicție împotriva ordonanței care a autorizat perchezițiile și confiscările și, în al doilea rând, au invocat că judecătorul care a autorizat operațiunile nu îndeplinea, în opinia lor, condițiile de imparțialitate. De asemenea, ei s-au plâns de o atingere disproporționată adusă dreptului la apărare și dreptului la respectarea vieții private și a corespondenței, în special în ceea ce privește confidențialitatea relațiilor dintre avocat și clientul său, având în vedere caracterul masiv și nediscriminatoriu al confiscării și lipsa unui inventar exact.

Considerentele deciziei CEDO

Hotărârea s-a axat pe punerea în balanță a intereselor legate, pe de o parte, de interesului legitim al statului de a căuta dovezi privind infracțiuni prevăzute de dreptul concurenței și, pe de altă parte, de respectarea dreptului la viață privată și corespondență, inclusiv confidențialitatea între avocat și client.

CEDO a considerat că, în acest caz, garanțiile prevăzute de dreptul intern, care reglementează inspecțiile și confiscările în legislația concurenței, nu au fost aplicate într-o manieră corespunzătoare, în special în ceea ce privește corespondența dintre un avocat și clientul său,

printre documentele confiscate în mod nediferențiat făcând parte documente acoperite de confidențialitatea comunicărilor avocat client.

Curtea a precizat că judecătorul francez a primit plângeri motivate în care s- arătat că documentele confiscate erau acoperite de secretul profesional și de confidențialitate și solicitarea ca, după instanța va stabili aceste aspect, documentele respective să fie restituite, dacă este cazul.

CEDO a concluzionat că perchezițiile la sediile celor două societăți și confiscările au fost disproportionale în raport cu obiectivul urmărit și a constatat încălcarea articolului 6 § 1 (dreptul la un process echitabil) și 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție.

PROFESIA DE AVOCAT

Curtea Constituțională argumentează din nou ”prohibirea constituirii în paralel a altor structuri destinate practicării aceleiași activități (avocatura n.n.), fără suport legal” și respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 50 și art. 60 din Legea nr. 51/1995

[Decizia Curtii Constitutionale nr. 155 din 17 Martie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. \(3\), art. 50 și art. 60 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat](#)(Excepție respinsă)

Publicată în Monitorul Oficial nr.259 din 17.04.2015

Judecătoria Slatina a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 50 și art. 60 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, excepție ridicată de Marin Țuluș într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cauze penale în care, după admiterea plângerii în acord cu art. 278¹ alin. 8 lit. b) din Codul de procedură penală din 1968, se fac cercetări cu privire la săvârșirea

infrafracțiunilor de exercitare fără drept a unei profesii, de înșelăciune și de fals sub înscrisuri sub semnătură privată.

Autorul excepției consideră că prevederile art. 50 și art. 60 din Legea nr. 51/1995 încalcă dispozițiile constituționale care consacră dreptul de asociere, munca și protecția socială a muncii, precum și libertatea economică, deoarece, deși legea prevede că Uniunea Națională a Barourilor din România și Baroul au personalitate juridică, nu se menționează în terminis că această formă de asociere este una independentă și liberă. În opinia sa, actul care atestă drepturile profesionale trebuie să îl constituie diploma obținută și nicidecum asocierea la o anumită uniune. Acesta mai susține că prevederile art.1 alin. (3) din Legea nr. 51/1995 afectează principiul separației și echilibrului puterilor în stat, deoarece consfințesc ope legis o nulitate referitoare la drepturi dobândite prin hotărâri judecătorești.

La data de 17 martie 2015, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 50 și art. 60 din Legea nr. 51/1995 și argumentează "prohibirea constituirii în paralel a altor structuri destinate practicării aceleiași activități (avocatura n.n.), fără suport legal" .

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prin Decizia nr. 379 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 731 din 27 noiembrie 2013, s-a statuat că, în concepția legiuitorului, avocatura este un serviciu public, care este organizat și funcționează pe baza unei legi speciale, iar profesia de avocat poate fi exercitată de un corp profesional selectat și funcționând după reguli stabilite de lege. Statutul profesiei de avocat a fost adoptat de Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România, fără ca aceasta să contravină prevederilor constituționale invocate.

Curtea constituțională a respins excepția argumentând că această opțiune a legiuitorului nu poate fi considerată ca neconstituțională, având în vedere că scopul ei este asigurarea unei asistențe juridice calificate, iar normele în baza cărora funcționează nu contravin principiilor constituționale. Faptul că accesul la profesia de avocat este condiționat de satisfacerea anumitor cerințe nu poate fi privit ca o îngrădire a dreptului la muncă sau a alegerii libere a profesiei. Totodată, s-a mai arătat că normele în baza cărora funcționează Uniunea Națională a Barourilor din România nu contravin principiilor constituționale, cei care doresc să practice

această profesie fiind datori să respecte legea și să accepte regulile impuse de aceasta. Dreptul de asociere se poate exercita numai cu respectarea legii, și nu împotriva ei, astfel că nici acest drept, specific prin natura lui profesiilor liberale, nici dispozițiile cuprinse în art. 40 din Constituție nu sunt nesocotite.

Curtea a reținut totodată că, deși avocatura este o profesie liberală și independentă, exercitarea sa trebuie să se desfășoare într-un cadru organizat, în conformitate cu reguli prestabilite, a căror respectare trebuie asigurată inclusiv prin aplicarea unor măsuri coercitive, rațiuni care au impus constituirea unor structuri organizatorice unitare și **prohibirea constituirii în paralel a altor structuri destinate practicării aceleiași activități, fără suport legal**. O atare soluție legislativă nu poate fi calificată însă ca venind în contradicție cu dreptul de asociere”.

Apelul U.N.B.R. privitor la protejarea secretului profesional al avocatului prin înlăturarea obligației de a raporta zilnic operațiunile de plată mai mari de 5.000 Euro, potrivit proiectul Codului de procedură fiscală, aprobat de Guvern în ședința din 25.03.2015, aflat în procedură parlamentară la Senat.

Către,

AVOCAȚII SENATORI ȘI AVOCAȚII DEPUTAȚI din PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Uniunea Națională a Barourilor din România – UNBR cu sediul în București, Palatul de Justiție, Splaiul Independenței nr.5, Sector 5, vă adresează prezentul

APEL

prin care vă roagă să luați măsurile permise de reglementările în vigoare pentru a amenda proiectul Codului de procedură fiscală, aprobat de Guvern în ședința din 25.03.2015, aflat în procedură parlamentară la Senat, în sensul eliminării dispozițiilor relative la obligația avocaților de a informa zilnic ANAF cu privire la operațiunile în lei sau valută, despre care au luat cunoștință cu ocazia desfășurării activității, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 5.000 euro.

Corpul de avocați solicită eliminarea acestor prevederi care încalcă grav secretul profesional deoarece obligația de raportare către ANAF a operațiunilor care depășesc un anumit plafon

valoric transformă avocații în agenți administrativi și știrbește grav independența profesională a avocatului.

Prevederile art. 67 din proiectul susmenționat precizează că legea fiscală recunoaște dreptul avocatului de a refuza furnizarea de informații către organul fiscal, cu privire la datele de care a luat cunoștință în exercitarea activității sale profesionale. În mod contradictoriu, art. 62 din același proiect impune avocaților obligația de a raporta operațiunile de peste 5.000 de euro sau echivalentul acestei sume, despre care au luat cunoștință, inclusiv pe cele sub acest plafon valoric care sunt mai multe și „par a avea o legătură între ele”. Această prevedere este inacceptabilă și este de natură să genereze abuzuri, inclusiv sub forma unor presiuni ce afectează grav crezul profesional al avocatului - singurul criteriu care garantează, prin conștiința profesională, confidențialitatea informațiilor de care a luat cunoștință avocatul, confidențialitate ce constituie temelul încrederii în avocat. Securitatea juridică și securitatea profesională – garanții ale profesiei legale de avocat – sunt grav afectate.

Potrivit art. 62 din proiect:

„(1) Entitățile prevăzute la art. 10 lit. b) – k) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, precum și cele care realizează transferuri electronice de numerar, sunt obligate să transmită organului fiscal central, zilnic, operațiunile în lei sau în valută despre care au luat cunoștință cu ocazia desfășurării activității, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 5.000 euro, indiferent dacă tranzacția se realizează prin una sau mai multe operațiuni ce par a avea o legătură între ele. Prin operațiuni ce par a avea o legătură între ele se înțelege operațiunile aferente unei singure tranzacții decurgând dintr-un singur contract sau înțelegere de orice natură între aceleași părți a căror valoare este fragmentată în tranșe mai mici de 5.000 euro ori echivalentul în lei, atunci când acestea sunt efectuate în cursul aceleiași zile.

(2) Conținutul informațiilor, standardul de transmitere, tipurile de informații în legătură cu operațiunile și soldurile aferente conturilor bancare, precum și procedura de transmitere a informațiilor prevăzute la art. 61 și în prezentul articol se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală”.

Aceste dispoziții excedează chiar și sfera informațiilor pe care avocații sunt obligați să le raporteze Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, potrivit

proceduri prevăzute în PROTOCOLUL încheiat între Uniunea Națională a Barourilor din România și Oficiu cu privire la schimbul reciproc de date și informații în vederea stabilirii aplicării procedurii aplicării de către avocați a prevederilor Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor precum și pentru instituirea unor măsuri pentru prevenirea și combaterea finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare (publicat pe site-ul www.unbr.ro la rubrica Legislație > 2005).

Corpul profesional al avocaților nu acceptă să raporteze zilnic informații organelor fiscale, în formatul, cu conținutul și detaliile pe care le va stabili Președintele ANAF, prin norme infraparlamentare, pe baza unei norme de atribuire de competență într-un domeniu ce vizează activități care țin de domeniul vieții private a clienților ori de secretul comercial al afacerilor, cu încălcarea flagrantă a dispozițiilor legale specifice privind secretul profesional.

Apelul Corpului de avocați vizează atât protecția profesiei cât și protecția, pe bază de lege, a cetățeanului și a entităților care apelează la avocat.

Reamintim că în dreptul comunitar și internațional, principiul confidențialității și al secretului profesional avocatului este recunoscut ca având un rol fundamental în garantarea dreptului cetățeanului și al entităților legal organizate de a beneficia de siguranța privind accesul la drept prin avocat, mai ales în ceea ce privește securitatea procedurii de realizare a actului de justiție prin asistența legală calificată, principiu care este reafirmat în toate demersurile legislative moderne, inclusiv în corpul prezentului Proiect al Codului de procedură fiscală.

Menționăm că CCBE (Consiliul Barourilor Europene) a publicat recent o informare în legătură cu Decizia Curții Constituționale din Canada care a declarat parțial neconstituțională legea împotriva spălării banilor deoarece încalcă principiul confidențialității avocat – client iar Curtea Constituțională din Belgia a dat o interpretare restrictivă în ceea ce privește obligația avocaților de a raporta tranzacțiile clienților lor.

La aceasta se adaugă orientările contemporane ale legislațiilor din țări cu tradiție democratică, în care se refuză asocierea avocaților în activități specifice agenților administrativi, ce impun ca Apelul Corpului de avocați să fie avut în vedere cu prioritate la examinarea în procedura parlamentară a dispozițiilor ce fac obiectul prezentului Apel.

În consecință, este imperios necesară eliminarea din categoria celor obligați de a face astfel de raportări a avocaților, care altfel sunt puși în situația de a furniza informații în privința clienților cu privire la date despre care au luat cunoștință în exercitarea activității lor.

PREȘEDINTE U.N.B.R.

Av. dr. Gheorghe FLOREA

Informare privind măsurile adoptate la întâlnirea de lucru pentru definitivarea Planului de acțiune aferent Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015 – 2020, aprobată prin HG nr. 1155/201.

În ziua de 1 aprilie 2015, UNBR a participat, la sediul Ministerului Justiției, la întâlnirea de lucru pentru definitivarea Planului de acțiune aferent Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015 – 2020, aprobată prin HG nr. 1155/201.

Vă informăm că s-au adoptat următoarele măsuri:

1. S-a propus și s-a acceptat ca președintele UNBR să participe la toate ședințele Consiliului de Management Strategic (format din conducerea la vârf a MJ, CSM, MP, ICCJ);
2. S-a decis ca reprezentanții UNBR să facă parte din comisiile/grupurile tehnice: (1) CT managementul resurselor umane în sistemul judiciar, (2) CT de monitorizare implementării noilor coduri (3) CT practică judiciară unitară, (4) CT transparență și acces, (5) CT resurse materiale, (6) CT statistică judiciară și IT, inclusiv resurse, (7) CT Monitorizare, evaluare, revizuire a Planului de acțiuni, astfel că UNBR va fi implicat în toate măsurile stabilite în Plan ce vizează aceste domenii;
3. A fost acceptat ca UNBR să fie implicat în măsurile care vizează pregătirea sistemului de probațiune pentru implementarea noilor reglementări, iar, dacă se va constitui o comisie tehnică în materie, să facă parte din aceasta;
4. S-a căzut de comun acord ca UNBR să fi autoritate responsabilă alături de MJ în ce privește adaptarea și optimizarea aplicației ECRIS, pentru aplicațiile privind tabloul avocaților și asistența judiciară, care vor fi incluse obligatoriu în acest sistem;

5. S-a agreat ca UNBR să fie implicat în activitățile ce țin de aplicarea măsurii privind Consultarea sistemului judiciar în procesul de revizuire a Constituției atunci când modificările vizează funcționarea sau eficiența sistemului judiciar, statutul judecătorilor și/ sau al procurorilor, principiile statului de drept;
6. S-a acceptat ca măsură obligatorie de implementat codul de conduită pentru relația avocat-judecător; urmând să se poarte discuții ca acesta să fie obligatoriu și în cazul procurorilor;
7. A fost agreată inserarea unei măsuri obligatorii având ca obiect Protocolul dintre MJ și UNBR privind prestațiile din oficiu, UNBR având calitatea de instituție responsabilă;
8. S-a căzut de acord cu privire la inserarea unei măsuri privind asigurarea spațiilor pentru avocați (inclusiv dotări) în condițiile art. 38 din Legea nr. 51/1995, măsura urmând să aibă un buget clar (va fi avută în vedere și la instanțele deja existente și la cele ce vor fi construite); pentru aceasta, trebuie ca UNBR să comunice un set minim de reguli privind mărimea și dotarea acestor spații în funcție de instanțe;
9. S-a căzut de acord asupra implementării măsurii privind realizarea sau modificarea / completarea codurilor de conduită de la nivelul tuturor profesiilor juridice organizate în mod autonom și a mediatorilor, inclusiv în ce privește avocații; etc, care are stabilită finanțare externă nerambursabilă (POCA – Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020)
10. S-a convenit includerea ROLII și a UNBR, alături de MJ, CSM etc ca organisme responsabile pentru implementarea măsurii privind programul informatic îmbunătățit pentru accesarea jurisprudenței naționale relevante, cu motoare eficiente de căutare; măsura are prevăzută finanțare și de la bugetul de stat și necesită acordul ROLII dacă doresc să devină autoritate responsabilă;
11. S-a căzut de acord cu privire la reformularea sau eliminarea măsurii „Dezvoltarea sistemului de acordare de asistență juridică gratuită, de către membrii profesiilor juridice, anterior apelării la instanță”, inițiativă care aparține reprezentanților societății civile (dintre care au fost enumerate Expert Forum, Funky Citizen, So Just);
12. S-a agreat implicarea UNBR în măsura privind educația juridică în structurile învățământului preuniversitar.

Din discuții a reieșit că proiectul va fi pus în dezbatere publică după data de 15.04.2015.

